

Brassói Lapok

XXIX. évfolyam

166. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1933. évi július 24

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDELESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Fiedler tragédiája

Írta: KACSÓ SÁNDOR

Az alacsony indulatokból származó méltatlan támadásokat tulajdonképpen nem volna szabad komolyan venni. Felelni sem volna szabad rá, nehogy ezzel a felelettel súlyt adjunk annak, ami önmagában véve súlytalan. A román sajtó lelkiismeretlenebb része sokszor kezd mérges hajsztát olyan emberek ellen, akik az alacsony indulatok szolgálatába nem állhatnak s akik a nekik jutott, vagy juttatott magas társadalmi méltóságot, vagy hivatalt nem használják úgy és arra, ahogyan azt a nemzeti türelmetlenség elvárna tőlük. A román sajtónak ez a része hozta divatba a kisebbségi egyházfők kiméletlen, durva és igazságtalan támadásának a rendszerét is. Ez a sajtó azt hiszi, hogy mindent, ami ebben a világrendben a társadalom rendszerszövetét alkotja és himezi, a román nemzeti eszme szolgálatába kell állítani s elfelejti azt, hogy a nemzeti eszménél is vannak szebb, méltányosabb, emberibb és erkölcsileg magasabb eszmékörök.

Jól emlékezhetünk még, kezdődtek ezek a támadások legelőször a kolozsvári Hirschler apát ellen. Aztán nem kimélték meg Majláth püspököt sem, akinél pedig szelidebb és békésebb lelkű főpapot alig mutathat még fel a katolikus egyháztörténelem. A kisebbségi magyar sajtó a támadások elején még felháborodott hangon utasította vissza az alacsonyrendű hangot s annak kísérezőjét: a sanda, sőtét, gyanakvást és tartalmát: a hazug és elfogultságokkal tornyozott gyanúsítást. Akkor még azt hitte, hogy olyannak kell tekintenie a bukaresti sajtót egészenben is, amilyennek ő a sajtószolgálatot tekinteni megtanulta. Később rájött, hogy kár a nagy érzékenységet, mert ezen a téren is megváltozott az uralkodó felfogás s a legtöbbször nagyon alacsonyrendű indulatok és vágyak húzódtak meg azok mögött a támadások mögött, amelyek fölött a higgadt és komoly román közvélemény is mosolyog.

Azóta aztán már nem vette a kisebbségi magyar sajtó annyira szívére ezeket a piroslaraju hazafiaskodásokat. Legföljebb megemlégett, hogy a tulbuzgó román hazafiaknak megint nem kielégítő főpap Majláth püspök veszedelmes irredenta a Dante költészetében egészen elmerült Hirschler. Néhány héttel ezelőtt azonban új kisebbségi főpap került előtérbe: Fiedler, a még egészen friss Szatmár-nagyvárad püspök, aki már konkordátumos alapon ült az ősi magyar tradícióktól annyira színes egyházmegye püspöki székebe, Nagyváradra. Az első pillanatban úgy látszott, hogy ez sem olyan ügy, amiért a kisebbségi sajtónak csatarendbe kellene állania a megtámadott püspökért. Hadd keressse magában a vért a román sovinizmus, ha már így kívánja meg a természet.

Hirtelen azonban megváltozott a helyzet. Kiderült, hogy ezeknek az újabb támadásoknak egészen komoly és jellegzetes körvonalai vannak. Kipenderült a hazafiassság porondjára Pop Ghița volt kisebbségi államtitkár is, akinél van „alibije” arra, hogy ő „megértő” szókott lenni a kisebbségekkel szemben s ezt erőteljesebben hangsúlyozza is. Ha ő mondja, akkor valóban kell lennie valaminek abban, hogy „a Nagyvárad-szatmári katolikus püspökség lelkeszei Románia földjén Horthy kormányzó hadseregét alkotják.” Pop Ghița jelenleg belügyi államtitkár is. Érthető tehát, ha egészen meghökkenítő hírlapi kirohanása nyomán a minisztertanács is foglalkozik a kérdéssel s úgy határoz, hogy a Szentszékhöz fordul a nagyvárad sváb püspök ellen, aki „magyar irredenta”, amint ezt Pop Ghița egy kissé kötyös pap elhullatott szavaival és néhány, jelentőségén messzire túldagasztott esettel „bizonyítja”.

Igy már jelentőségteljes a dolog, hiszen minisztertanács foglalkozik vele és a Szentszék is kénytelen lesz aktákra fektetni. Indokolt, szükségesszerű, sőt kötelességszerű is, hogy a magyar sajtó felemelje tiltakozó szavát a méltatlan támadások és a cáfolatot önmagukban hordó vádak visszautasítására. Soha őszintébb

Brüning bukásának évfordulóján...

Göring megszakította szabadságát és Berlinbe utazott, mert súlyos bajok vannak a rohamosztagoknál

Hitler abszolút hatalmát a hadsereg is ki akarja terjeszteni, de Blomberg hadügyminiszter ellentáll

Az aláírt konkordátum, amelynek szövegét senki sem ismeri

Berlin, július 25.

A konkordátum aláírása óta negyvennyolcóra telt el, de a konkordátum szövegét sem a Vatikán, sem a német kormány közzé még nem tették. Ugy látszik, a szerződők között az a megállapodás, hogy a konkordátum szövegét egyelőre nyilvánosságra nem hozzák. Vannak olyan jelentések is, amelyek szerint a német kormány azért ragaszkodik ahhoz, hogy a konkordátum szövege ne kerüljön még a nyilvánosság elé, mert nem akarja, hogy a német evangélikus egyházak a vasárnapi választások előtt tudomást szerezzenek arról, hogy milyen méretű engedményeket volt kénytelen Hitler a német katolikusoknak tenni.

A konkordátum tartalmát illetően a pillanatig még csak arra a szűkszavú nyilatkozatra vagyunk utalva, amelyet Pápen alkanellár a Hamburger Nachrichten szerkesztőjének tett. Pápen ebben a nyilatkozatában kijelenti, hogy szerinte az evangélikus egyház és az állam közötti viszonyt éppen úgy kellene szabályozni, mint ahogyan a konkordátum az állam és az egyház hatószférájának határait megsabta.

felháborodással nem tehetné ezt, mint éppen most, Fiedler püspök esetében.

Tartozunk a magyar tömegek felé annyi őszinteséggel, hogy megállapítsuk: Fiedler püspök ügye az erdélyi magyarságnak az első pillanattól kezdve nagyon komoly kérdése volt. Nem akarjuk felemlíteni, hogy miként került a püspöki székre, hiszen köztudomású, hogy a konkordátumkötésnek egyik elért román eredménye volt az ő kinevezése. Pop Ghița akkor kultuszminisztériumi államtitkárként szerepelt s neki valósággal országrésze volt abban, hogy a régi magyar püspöki széket ne magyar, hanem sváb származású püspökkel töltsék be. Most nyíltan is bevallja, hogy mik voltak akkor az ő és kormányának számításai. Így fogalmazza meg az akkori, talán nem is nagyon rejtett gondolatot: német püspök kell Fiedler helyébe, hogy „a szatmármegyei svábok elmagyarosítása egyszer már véget érjen”.

Valóság az, hogy a kormány azért nevezte ki Fiedlert, hogy a szatmármegyei elmagyarosodott svábokat visszasváboítsa. Kormányprogram volt ez. Fiedlertől azt várták, hogy ezt a missziót szépen és engedelmesen teljesíti, hiszen közismert volt az is, hogy az egyébként igazi papi életet élő ember belsejében hűséges sváb. Tudja és érezte ezt a szándékosságát és célkitűzést az erdélyi magyarság is, hiszen megremegett a kinevezés hallatára és azóta is sok idegenkedéssel figyelte, hogy mi történik a nagyvárad püspöki aulában.

Igy került az új püspök a két keserves malomkö közé. Egyfelől a magyarság érthető aggodalma és tartózkodása, másfelől a kor-

Pápen kijelentette még, hogy nem szabad véletlenséggnek tekinteni, hogy a német konkordátumot és a négyhatalmi egyezményt szinte egyidőben kötötték meg Rómában. Nyilatkozata végén az alkanellár rámutat annak történelmi fontosságára, hogy Itáliában és Németországban ma már egyetlen ember kormányoz és hogy mindkét államból kiverlék a parlamentet, a kormányokat és a párturalmat.

Egyébként egész Németország a vasárnapi evangélikus egyházi választásokra

Elégedetlenek a rohamosztagosok

Tegnap számában jelentette a B. L., hogy a német rohamosztagosok haraburgi egységei zendülésben törtek ki és hogy a kormány parancsára adta, hogy a rohamosztagokba boszót embereket egyenként és politikai megbízhatóság szempontjából vizsgálat alá kell venni.

Minden jel arra mutat, hogy a nemzeti-szocialista rohamosztagosok elégedetlensége sokkal komolyabb jelentőségű tünet, mint ahogyan a német hivatalos jelentések elárulják.

mány felajzott várakozása. Ugy látszik, hogy először a kormány csalatkozott. Csalatkozott anélkül, hogy a magyarság viszont végleg megnyugodott volna. A magyar párt marosvásárhelyi nagygyűlése előtt néhány nappal a temesvári magyarság jajdult fel, hogy a katolikus egyházi és társadalmi életben mindenütt háttérbe szorítják a magyarságot s előtérbe taszítják a svábságot. Ennek a felajdulásnak az éle nyilvánvalóan Fiedler püspök ellen irányult. Valószínű, hogy tulzott volt, mint az ilyen dokumentális tiltakozásnak szánt tömegmegnyilatkozások természetüknél fogva azok. Ezt leszámítva azonban bizonyítéka annak, hogy Fiedler igenis munkálta azt a várakozást, amit a kormány hozzáfűzött s ami talán az ő lelkétől se volt idegen, hiszen katolikus szempontból a svábság mindig hűségesebb és átfogóbb erejű tömeg volt, mint az annyiféle felekezetre tagolt magyarság.

Csak hogy: még mindig nem munkálta úgy, ahogyan ezt tőle várták.

Csak hogy: inkább volt főpap és lelképásztor, mint agitátor. A kormány és Pop Ghița pedig, ez a „megértő kisebbségbarát”, aki most alaposan leleplezte önmagát, azt akarta volna, hogy Fiedler agitátor legyen.

Ime, itt a magyarázata annak a meghökkenítő támadásnak, amit most éppen Pop Ghița bombázott ki Fiedler püspök ellen. Ez az egész ügy kovásza. Ezért kell Fiedlert most bevádolni a Szentszéknél. És van még ennek a kovásznak egy jellegzetes hatóereje, amiről nagyon időszerű megemlékezni. Tanulságos is. Egészen bizonyos, hogy akkor, amikor Fiedler püspök lett, Pop Ghița, a kisebbségi

készülődik. A kormány a Saar-vidéken is elrendelte a választást. Ez ellen azonban a Népszövetség megbízásából a Saar-vidéken működő kormányzóság tiltakozott és kijelentette, hogy a választásokat nem engedélyezi. Megállapítja a Saar-vidék kormányzósága, hogy a július 14-én kiadott rendelkezés, amely a választásokat az evangélikus egyházban elrendeli, a Saar-vidékre nem hatályos és így megtiltja, hogy a kormányzása alatt álló polgárok ezen a napon bármilyen választáson résztvegyenek.

Göring légügyi miniszter, aki egyben a porosz kormány miniszterelnöke is, szabadságát hirtelen félbeszakította és sürgősen Berlinbe utazott. Göring atasítására a rohamosztagok parancsnokait szombat délutánra Berlinbe rendelték, hogy az elégedetlenség okairól sürgős tanácskozást folytassanak.

Megelőzőleg Göring beható eszmecserét folytatott Kerrl porosz igazságügyminiszterrel. Tanácskozásuk szoros összefüggésben állt a rohamosztagok forradal-

kérdésben néhányszor annyira higgadtak és józannak mutakozó képzett politikus sem úgy képzelte a dolgokat egészen, mint most. Akkor ő is úgy képzelte, ahogyan Fiedler is. Lassu, alapos munkával, minden törést és erőszakot elkerülve. Olyan simán és szépen vissza a svábsághoz, ahogyan az idők folyamán a svábság eljutott a magyarsághoz. Így szép lett volna és nem méltatlan a főpaphoz sem. Csak hogy azóta megváltoztak az idők. A fajiság tételének és a türelmetlen hazafiaságnak Hitler iramot diktál. Németországból a lassu és sima munka már nem volt tetszetős, a németországi iram ragadozóssá vált, sőt éppen ott, Nagyvárad környékén is rajzani kezdett. Hiszen ha az a gőc ott csupa svábokból állott volna, akkor talán meglesz az az összhang, ami Pop Ghiťának is tetszik s az ő nekiramlását is kiszolgálja. Csak hogy nem mind svábokból áll az ottani katolikuság sem, ennek a németországi eszmének pedig az az alaptétele, hogy ki-ki magának.

És így maradt a középben mozdulatlanul a püspök, aki ebben a kavardásban papi, sőt főpapi mivoltában nem is mozdulhatott semerre. Pop Ghița összes vádoló adatai közül egy sincs olyan, ami közel férközhetné a püspök személyéhez. Csak az ő körzete területén élő egyházi alkalmazottak állítólagos „büneiért” teszi felelőssé a püspököt.

A püspököt, aki tragikusan egyedül maradt, mert meg akart maradni papnak s nem bírta azt az újfajta iramot, amit mellette és körülötte nagyon szorgalmaztak s amit egészen más szempontból és célkitűzéssel, de Pop Ghița is szíveszerint valóban érez.

mi jellegű elégedetlenségével.

A Prager Presse ma szenzációs párisi jelentést közöl, amely minden bizonnyal a rohamosztások elégedetlenségével is összefüggésben áll. E jelentés szerint Hitler az utóbbi napokban abban fáradozik, hogy a birodalmi hadsereggel szemben nagyobb befolyása legyen, de minden igyekezete megtörik Blomberg hadügyminiszter ellentállásán.

Hitler előbb a hadsereg élére is birodalmi biztost akart Arnim ezredes, a charlottenburgi katonai akadémiának tanára személyében kinevezni. Mikor ez nem sikerült, az volt a következő terve, hogy a nemzetvédelem élére és főleg legfelsőbb tanácsot állít, amelynek tagjai valamennyien nemzetiszocialisták lettek volna.

Ez ellen a terv ellen is fellépett Blomberg és így ez a terv sem sikerült.

A jelenlegi Hitler-terv az, hogy a hadsereg vegyen fel 5000 új tartalékos tisztet aktív szolgálatra. Ezek a tisztek kivétel nélkül a nemzetiszocialista párt megbízható tagjai lennének. Az 5000 megbízható tisztet szétosztanák a különböző csapat-egységekbe és így biztosítanák, hogy a hadseregben is elterjed a nemzetiszocialista mentalitás.

Nincs kizárva, sőt egészen valószínű, hogy a megbízhatatlanná lazult rohamosztások helyett Hitler most a birodalmi hadseregbe szeretne támaszkodni és ezért tesz kísérletet arra, hogy hatalmát a hadseregbe is kiterjessze.

AZ EMIGRÁCIÓ JELENTI...

Egyébként tegnap volt egy éve annak, hogy Brüning kormányát menesztették és helyét Papennel töltötték be. A német sajtó erről az évfordulóról természetesen nem emlékezik meg, csak egyedül a Germania szentel egynehány sort a dátumnak.

Az emigrált német szociáldemokrata párt prágai irodája most teszi közzé az első jelentést arról, hogy hányan és hova emigráltak Németországból. A jelentés szerint a csehországi emigráltak száma mindössze 3000. A legtöbb emigráns Franciaországban él. Ezeknek számát 30 ezerre lehet becsülni. A Saar-vidéken is van mintegy 500 német emigráns. A svájci emigránsok száma 2000, míg nagyon sokan emigráltak Hollandiába, akiknek számát a jelentés 8 ezerre teszi.

Az angliai emigránsok számát — mondja a jelentés — nem lehet még pontosan megállapítani, de bizonyos, hogy Angliában is nagyon sokan vannak német emigránsok, akiknek legnagyobb részük zsidó. Az emigránsok egy kis része, az északi államokba, továbbá Ausztriába és Spanyolországba menekült.

LUDENDORFF ISMÉT SORON

Ludendorff, a valódi és első nemzeti-szo-

listák ellen sem lankad az íram Lapját, a Volksmartet, ma ismét betiltaták. A betiltás ez alkalommal két hónapra szól.

Arról, hogy mi ennek a legújabb betiltásnak indoka, még nincs jelentés.

AKI KERESZTÉNY, DE NEM ÁRJA

Ma érdekes alakulat kelt Németországban életre. Megalakult a „nem árják, de keresztények német szövetsége”. A szövetségnek az a célja, hogy elhelyezkedjék az árja birodalmon belül és annak építő munkájában résztvegyen.

Váratlanul lemondott az olasz hadügyminiszter

A hadügyi tárcát is Mussolini vállalta

Róma, július 23.

Délutáni római jelentések szerint Gazzera olasz hadügyminiszter tárcájáról lemondott. A hír a délutáni órákban terjedt el és ahhoz a legkülönbözőbb kombinációkat fűzik. E pillanatban azonban semmiféle pozitív jelentés nincs még ar-

ról, hogy a hadügyminiszter miért mondott le.

Az olasz hadügyminiszteri tárcát Mussolini vállalta.

Mussolini királyi kinevezése a délutáni órákban már meg is történt.

A brassói törvényszék, egynek kivételével, szabadlábra helyezte a pénzhamisítással gyanúsított vasgárdistákat

Brassó, július 23.

A brassói törvényszék szombaton délután tárgyalta a Szebenmegyében elfogott pénzhamisítók letartóztatási ügyét. A vádtanácsi tárgyaláson az összes letartóztatottak ártatlanságukat hangoztatták és kijelentették, hogy semmi olyan bizonyítékot nem mutattak fel a nyomozó hatóságok, amelyből kiderült volna, hogy ők valóban pénzt hamisítottak.

Ezzel szemben Virgil Jonescu főügyész-helyettes hivatkozott arra, hogy a vizsgálat már eddig is súlyos bizonyítékokat produkált a vádlottakkal szemben és ezért szükséges további fogvatartásuk elrendelése.

A vádtanács rövid vita után Koper osztrák állampolgár letartóztatását harmennapra meghosszabbította, ugyanakkor pedig

elrendelte az összes többi gyanúsítottak szabadlábrahelyezését.

A törvényszék döntése ellen az ügyész a táblai vádtanácsba felebbezett, amely valószínűleg hétfőn fog dönteni az ügyben.

NYILATKOZIK A VASGÁRDA VEZÉRE

A pénzhamisítási ügygel kapcsolatban Zelea Codreanu, a vasgárda vezére nyilatkozatot közöl a fővárosi lapokban. Ebben a nyilatkozatban kijelenti, hogy az egész pénzhamisítási ügyből egy szó sem igaz és a vasgárdának az ügyhez semmi köze. A vasgárda nyomorog, éhez, de ilyen eszközökhöz soha nem nyulna azért, hogy pénzt szerezzen magának.

Nyilatkozatának végén a vasgárdisták vezére ugyanazt állítja, amit a gyanúba fogott Bighianu dr. nagyszabedű ügyvéd: semmi közük a pénzhamisításhoz, hanem politikai hajszáról van szó, amelylyel a vasgárdista mozgalmat akarják diszkreditálni.

Bíróság elé kerül a brutális kolozsvári rendőr

Kolozsvár, július 23.

Morariu Simon rendőrőrmester, aki július 8-án Magyarosi kolozsvári tisztviselőt agyba-főbe verte, az ügyészségen csak Birescu vezetőügyész erőfeszítése közbejöttére jelent meg. A vezetőügyész megvizsgálta az ügyet, majd áttette a vizsgálóbíróhoz, s így a rendőrt még az őszülésszak elején bíróság elé állítják.

Morariuról egyébként kiderült, hogy „hivatalos ténykedése” során rengeteg embert brutalizált. Július 8-án Magyarosi már a második áldozata volt, mert aznap egy román embert is elvert. A bántalmazott, aki állítólag azért szenvedett ütlegetek Morariutól, mert a magyar himnusz énekelt, román ember létére szeglyelt feljelentést tenni a brutális rendőrőrmester ellen.

A francia szocialista kongresszus utóhangjai

Páris, július 23.

A francia szocialista kongresszusnak utóhangjai vannak. Mára kiderült, hogy nemcsak a jobboldali Renaudel szenvedett vereséget, amikor a doktrínákhoz ragaszkodó párt-kongresszus többsége lecsavazta, de ellenfele, Leon Blum is megsebesült.

Leon Blum-t ma a Populaire igazgatóságából elbocsátották.

A lap igazgatója és külpolitikai rovatvezetője Blum távozásával Rosenfeld ismert publicista lesz.

A Populaire igazgatóságának döntése Franciaországban hihetetlen szenzációként hat.

A román autósok 10 napra külön díj nélkül mehetnek Magyarországra

Kolozsvár, július 23.

Beavatott körökből származó értesülések szerint a magyar pénzügyminisztérium azoknak a román autótulajdonosoknak, akiknek nemzetközi hajtási engedélyük van, megengedi, hogy 10 nap időtartamra olyan hajtási engedéllyel menjenek Magyarországra, amelyet a vámnál díjmentesen állítanak ki.

Az autósok a fenti engedély révén minden egyes ut alkalmával 4000 lejti takarítanak meg. A rendelkezés Magyarország idegenforgalmát is hathatósan felendíti.

50

Jamási Áron

Ábel a Társadalomban

Vége egy korcsma előtt megállt és ahe-

lyett, hogy a szörzetem tövit nézte volna meg, így szól:

— Gyere, te csuf huncut zsidó, igyuk meg az áldomást!

Az időm engedte és bementem vele. Ismét tokányt rendelt s egy liter bort. A tokányból csak egy kicsit adott, de a borból én töltöttem. Nem beszélünk, csak néztük egymást s néha koccintottunk. Vége amikor már csak két ujjnyi volt az üvegben, mégis megszólalt Kerekes ur:

— Te Ábel, hogy tudtál akkorát hazudni?

— Én úgy, hogy folytonosan magát néztem — mondtam.

Ezen Kerekes ur nevetett, majd azt kérdezte:

— Te Ábel, ha eddig volt eszed, akkor most már azt is mondd meg nekem, hogy én miképpen tudjak minden magyarból olyan embert nevelni, mint amilyen te vagy?

— Milyen embert? — kérdeztem.

— Hát ilyen lelkes buta embert, mint te.

— S ezt magának ki mondta rólam?

— Ezt ők.

— S hogy mindenkiből ilyen nevel-

jen?

— Ilyent!

Kihajtottunk megint egy poharat.

— Mert arra alkalmaztak engemet — mondtam ismét Kerekes ur.

Nem volt könnyű dolog erre megfele-

lni, de azért egy kicsi gondolkodás után kitaláltam a szert.

— Hát én megmondom, hogy miképpen neveljen maga mindenkiből ilyen lelkes buta embert.

— No, hogy?

— Ugy, hogy hazudjék jónagyokat s ebben gyakorolja magát egészen addig, amíg maga is elhiszen mindent.

Kerekes ur a vállamra ütött s azt mondta:

— Te nem is vagy olyan buta!

Erre ittuk az utolsó poharat s aztán elváltunk.

Én egyenesen a mellékes helységbe mentem a hitközségi udvaron, mert Éliással úgy beszélünk volt meg, hogy az lesz a legjobb, ha ott várakozom rá. Szerencsésen sikerült is oda bésompolyognom, csak egyedül Bolha látott meg, de neki két szót szólottam csupán s már megértette az egészet.

Az ajtót magamra zártam s kértem az őrzőangyal, hogy oltalmazzon meg engemet és az Éliás jöveteléig tartson távol innét minden gyalgó embert. Aztán átaladtam magamot a várakozásnak s az idő valahogy telni kezdett.

Annyi bizonyos, hogy ennél jobb helyen is voltam eleget életemben, de a cél érdekében jámborul türtem a rabságot és a büdösséget, amelyet csak a legyek osztottak meg velem. A türelem nagy erény, csak az ember esendő. Azért mondom ezt, mert amikor eltelt egy óra s egy óra után még egy fél és Éliás még mindig nem mutatkozott, akkor változás kezdett bennem is végbemenni. Először abban mutatkozott, hogy a türelem megárgult, majd egészen elér, mint a gazdátlan gabona, aztán el is hordta a mérgeződés szelle s a helyén giz-gaz burjánok ütték fel a fejüket, vagyis szitkozódások s közöt-

tük egy-egy nagyobb bogáncs is, melyet más szóval káromkodásnak lehet nevezni. Már odáig fejlődtem, hogy azt gondoltam: Azt a kutya mindenit, én min-gyárt lerántom ezt a szakállat s le a kon-dor haját is s úgy bevágom itt ezen a li-kon, hogy megöszülve szedik ki valami-kor a gypmesterek! Hála legyen azon-ban, a Gondviselés megelőzte engemet, mert mielőtt a rontást végbevittem volna, valaki halkan megkopogtatta a kicsi deszka-ajtót és beszólt:

— Ábel, itt vagy-e?

Megismertem, hogy Éliás és így feleltem:

— Ezt megkérdezhetné volna egy órá-val ezelőtt is!

Kinyitottam az ajtót s hát Éliás alig állja, hogy az ölibe ne kapjon.

— Gyere fiam, gyere! — mondtam.

Engemet most már nem üzött a serény-ség, hanem a fejemet megforgattam előbb és így szóltam:

— Lássá-e, hogy megvénültem ezen a szükség-helyen!

Éliás megnézett és azt mondta:

— Jobb zsidó vagy, mint egy igaz!

Aztán karonfogott és szépcsendesen ereszkedni kezdtünk a cél felé. Közben kioktatott Éliás, hogy ne féljek a világon semmit, hanem mindig csak őt ázzem és azt csináljam, amit ő csinál. Nekem a példázatot jutott eszembe a rózsavívó kocsiról és elnevettem magamot.

— Élvezed, ugy-e? — kérdezte.

— Én igen ezt is, de a holnapit még jobban — feleltem.

— Miféle holnapit?

— Azt a holnapit, amikor én fogom magának mondani, hogy ne féljen semmit, hanem mindig nézzen csak engem s azt csinálja, amit én.

— Hát mit akarsz te csinálni holnap?

— Semmi egyebet, csak leányokat fo-

gunk bé a kocsiba, legalább egyet.

Éliás nem értette.

— Miféle kocsiba? — kérdezte.

— Hát abba, amit az ácslegény indított utnak.

Ekkor már az ajtónál voltunk s Éliás a kilincse tette a kezét.

— Most vigyázz, hogy ne zörögjön a kocsi, hanem gyere csendben!

Egy nagy puszta szobába léptünk, amelyet gyenge világosság derengtetett. Ez a gyenge világosság két gyertyától származott, a két gyertya pedig egy csupasz asztalon lengette sörényét. Az asztal mellett két vén zsidó ült s olyan szorgalmasan zümmögött egy-egy könyv felett, hogy oda se nézett felénk. Voltak még más zsidók is a nagy szobában, de azok nem éber zsidók voltak, hanem a falak mentén sorjában feküdtek a földön. Nem tudom, Éliásnak hol volt az esze, de engemet odavezetett a két gyertyához és azt mondta nekik:

— Behoztam ezt a szegény barátomat, mert nagyon el van csigázva.

Erre az egyik zsidó odaszólt nekem valamit az ő furcsa nyelven s abban a percben én azt gondoltam, hogy most a felsülés következik, mert elfelejtettem volt zsidóul megtanulni. A szükség azonban mégis vitt annyira engem, hogy valamit megpróbáljak.

— Gain ala láj kuk — dünnyögtem hamarjában és a nyelvemre mutattam s ezt Éliás megértette rögtön, mert védeni kezdett:

— Valami nyelvhibája van szegénynek — mondtam. — És egy kicsit bárgyu is a sok nélkülözéstől.

Ezzel sikeresen letettük a vizsgát, mert a gyertyások félbehagytak engem, Éliás pedig a fal mellé vezetett és odaszólt:

— Most lefekszünk.

(Folytatása következik)

Beszélgetés dr. Magnus Hirschfelddel, a berlini Szexológiai Intézet száműzött vezetőjével

A zsidók, mint a kollektív embergyűlölet levezetői

Páris, július 23.

Ha valaki a fantasztikus filmekben népszerűsített dr. Mabuse, vagy hasonló alakú, misztikus problémákkal foglalkozó tudós alakjában képzelet el a berlini Szexológiai Intézet világhírű professzorát, az alaposan téved.

Mert dr. Magnus Hirschfeld, amint itt elem jön a párisi elegáns hotel halljában, semmiképpen se fedi egy „sexuálproblémákkal” foglalkozó filmszemélyiség alakját.

Se nem misztikus, se nem félelmetes, nem imponáló, se elbűvölő. Szóval nem „asszonyidomár” típus. Ellenben zömök alakjával, hanyagul bő szürke öltönyével, vastag ajkaira eső parasztosan rendetlen ősz bajuszával, nagy kerek papszemével olyan igazi kedves „doktor bácsi”-arc.

Szürke haja, magas homlokán és arcán keresztbe futó ránchárzódások elárulják, hogy a hatvan felé mendegél. Tiszta kék szemekkel néz bele a világba. Ritkábban magára a beszélőre. Csak néha, váratlanul, egész hirtelen szögezi a kérdezőre a tekintetét, amely ilyenkor olyan átható, mint egy röntgensugár.

— Professzor ur, — fordulunk hozzá —, Ön, aki annyi érdekes dolgot tudna mondani és sok kérdést érdekesen megvilágítani, talán mondaná el véleményét, hogy vajjon a háború utáni és jelenlegi világzűrzavarnak előidézésében milyen szerepe van a szexualitásnak?

FÉLELEM A HOLNAPTÓL

— Érdekes a kérdése — feleli — és rögtön az első mondatomban adom a választ: Miután a szexualitásnak legszubbimáltabb formája a család, úgy mondhatnók, hogy a család, vagyis az apa, anya és gyermek hármasságának széjjelcséke képezi az alapharmónia lerombolását.

— Természetesen — teszi hozzá — ebből kialakul egy lelki rendetlenség. Az a nyugtalanság és félelem, amely oly sokban befolyásolta és módosította az egész világalakulatot. A félelem elsősorban a létfenntartás materiális vonatkozásaiiban értendő. A kiegyensúlyozott ember nem ismeri a félelmet. A félelmet, hangsúlyozom, nem a szó fizikai, hanem lelki értelmében magyarázom. Vagyis: a „holnap”-tól az éhségtől való félelem, mely egyaránt determinálóan befolyásolja az összes társadalmi osztályokat. Az éhség fogalma alatt, ép úgy értendő a proletárnak reszketése a falat kenyérért, mint az intellektuálnak remegése az állásáért, vagy a kapitalistáknak az aggályai a vagyonuk elvesztéséért.

— Professzor ur — szólunk közbe, — de itt Ön tisztára szociális okokról beszél.

A kerek papszemüveg mögül jön felém a kék szem pillantása.

— Itt akarok rátérni — mondja —, hogy az igazi „harmóniának” két összetevője is egy eredete van. Az összetevők: a szociális helyzet és a szexualitás és mindkettőnek mély gyökere a család.

A SZERETET ÉS GYŰLÖLET

Ami az emberiséget illeti — folytatja — két főérzelem irányítja azt: a szeretet és a gyűlölet. A szeretet, vagy ha akarjuk szeretlem a pozitív, míg a gyűlölet, a negatív pólus. A szeretetben persze az emberszeretetet is értjük. És ez az, ami oly üres frázissá vált.

Itt a professzor rátér a jelen életo problémájára.

— Az emberszeretet meghal, amikor az embereknek rosszul megy. És itt párosul a fentebb említett félelemérzés a gyűlölettel, aminek valamiképp levezetőt keresnek.

A NÉMET ZSIDÓK A „POFOZÓ JANCSE” SZEREPÉBEN

— Azok — mondja igen határozottan a professzor —, akik levezetőt keresnek, nem azt kérik, mi az oka, hogy rosszul megy, de ki az oka? Így alakul ki egy emberréteg, amely a hősiességbe pózolja

magát és alakul ki a „pofozójancsik”-ká bélyegeztettek rétege. Világosabban: most Németországról beszélek. Emberek, akik a baj, nyomor okául a zsidókban találták meg azt a bizonyos „pofozójancsik”. Akin ki lehet tölteni a gátlásokból felszabadult bosszút, az irigységet és gyűlöletet.

A zsidók egyuttal a kollektív embergyűlöletnek is jó levezetőül szolgálnak Németországban, ahol a megkötött harci kedv és nehezen visszafertett háborús vágy, legalább a belső ellenség a zsidók iránt tombolhatja ki magát.

Mondanunk is felesleges, hogy dr. Magnus Hirschfeld, emberi általános szempontból, ezt a „fajiságra” átfarmált Németországot egész borzasztónak tartja.

Szabadszerelem és egyebek

Az általános világproblémákról most áttérünk egy kissé más területre és megkérdezzük a professzort, mi a véleménye egyrészt a szabadszerelemről, a pajtás házasságról és a Szovjetországon kívül könnyen felbontható házasságról.

Dr. Hirschfeld, aki, mint hangsúlyozza, tudományos kísérleteiben is mindenekfelett a „Család” fenntartását és sexualiter

— A világnak az emberi egyenlítőds felé kellene haladni — veszi fel a szót — ehelyett azt látjuk, hogy a legtöbb nemzetnél két véglet alakult ki. Vagy a baloldali, vagy a jobboldali diktatura a vezérékkel.

— Tehát ön szerint is vége a demokráciának? — kérdelem.

— Oh, — feleli — az még nem halt meg, de tény, hogy ma tapogatózik, ideoda, mintha keresné a kiegyenlítőds két véglet között. Hisz ma a voltaképpeni három nagy demokratikus államban Amerikát, Angliát és Franciaországot érttem, is erős ide-oda ingadozásoknak van kitéve a demokratikus formula.

annak harmonikussá tételét tűzte tanulmányai céljául, éppen a „család” fogalmát szolgálva, nem hiva a szabadszerelemnek, de még a könnyen felbontható egyesüléseknek sem. A „pajtásházasság” elvét találja még megközelítőleg olyan-nak, ami esetleg bázisát képezheti egy újabb szociális rend kialakulásának.

Tudjuk, hogy a professzor berlini in-

tézetét a Hitler-rezsim megszüntette és könyveit és dokumentumait megsemmisítette.

— Pedig igen sok érdekes adat volt benne — mondja dr. Hirschfeld rezignált mosollyal.

— Olyan dokumentumok, melyek most készülő munkámra vonatkoztak és melyeket földközi utam alkalmával gyűjtöttem, asszisztensem, monsieur Tao-Li segítségével.

És itt a professzor bemutat egy elegáns mongol típusú, de igen csinos fiatalembert, aki, tekintve, hogy a bécsi orvosi fakultást látogatta — elég jól beszél németül. Ő kísérté el a professzort Sanguhaitól kezdve tanulmányútjában és érkezett vele rövid idő előtt Párisba.

— Itt fogom befejezni a „Sexuelle Et-nographie” című nagy munkámat — magyarázza a professzor. — Mert szerintem — magyarázza —, nem lehet ezt a nagy problémát kellően megvilágítani csak akkor, ha ismerjük az összes népeket és fajokat. Az egzotikusnak és primitívnek mondottakat éppen úgy, mint a hozzánk hasonlókat.

A professzor nem tagadja, hogy Párisban jól érzi magát, mert itt igazán érzi a szabadság atmoszféráját. Különben itt is végezte tanulmányainak egy részét.

— Freud — teszi hozzá — az ő pszichanalitikai felfedezésével nagyban hozzájárult a sexualtudományok fejlesztéséhez, mely, ha Hitler szemében nem is létjogosult, nagyon fontos és érzem, hogy én is hozzájárultam vele az általános emberi tudományok bővítéséhez. És hamin év munkáját a jövőben is igyekszem fogom kimélyíteni.

Mándy Ilona

Nagy mozgalom a levegőben Legújabb jelentések a levegő hőseiről

Halifax, július 23.

Lindbergh ezredes pénteken Cartwrightban feleségétől repülőgépre ült, hogy Grönlandba repüljenek. A híres házaspár rövid légi út után olyan ködbe keveredett, hogy veszélyesnek tartották a tovább repülést és ezért a labradori Hobelandban leszálltak. Lindbergh itt várja be, amíg az időjárási viszonyok jobbra fordulnak, azután újból startolnak.

POST MÁR KANADA FELETT SZÁGULDOZIK

Willy Post, az amerikai világméretű repülő, akinek a gépét legutóbb propeller-törés érte, péntek este 6 óra 28 perckor a kijavított géppel a levegőbe emelkedett a Fairbanksba repült. Innen pénteken hajnalban 5 óra 46 perckor folytatta útját Kanada irányába. Amennyiben hétfőn délután 3 óráig Newyorkba érkezik, úgy saját rekordját is megjavítja.

50 FONT SZINEZÜSTÖT AJÁNDÉKOZTAK BALBONAK

Római jelentés szerint az amerikai sóbányászok „Kolombusz Kristóf szövetségé” 50 font szinezüstöt ajánlott fel Balbonak. Az olasz légügyi miniszter elfogadta az ajándékot és kijelentette, hogy azt a szegények felsegélyezésére fordítja.

GIGANTIKUS ZEPPELIN KÉSZÜLT WILHELMSHAVENBEN

A wilhelmshaveni Zeppelin-művekben új

léghajó készült, amely a „Graf Zeppelin” méreteit is jóval túlhaladja. Az új léghajó ürtartalma 205 ezer köbméter s így éppen kétszerese a „Graf Zeppelin”-nek.

A frissen készült légi csoda 205 méter hosszú s legnagyobb átmérőjénél 41 méter szélességű.

Az újdonsült léghajót már a közeljövőben átadják a forgalomnak.

POST MEGÉRKEZETT NEW-YORKBA

Newyork, július 23.

Újabb jelentés szerint Willy Post, aki a szenzációs gyorsaságú repülésével az egész világot ámulatba ejtette, újabb teljesítménnyel lepte meg az amerikaiakat. A kitűnő pilóta, akit — mint jelcztük, csak hétfő délutánra vártak Newyorkba, ma reggel 9 óra 7 perckor amerikai időszámítás szerint, Newyorkba érkezett. Post ezáltal legutóbbi rekordját megdöntötte s a repülés történetében is szokatlan teljesítményt végzett.

A kitűnő pilóta földközi útja ezzel végetért.

Post bravuros repülése egész Amerikában kitörő lelkesedést keltett.

Repülőtaxik fognak közlekedni Bécs fölött

Bécs, július 23.

Autó, motorkerékpár... régen túlhaladt dolog, repülés a legújabb sportdivat az osztrák fővárosban. Aspernbent a bécsi repülőtéren hónapok óta nagy üzem van. Urak és hölgyek vesznek sportrepülő órákat. Jelenleg mintegy 200 tanuló dolgozik, hogy megszerezzék a légi forgalmi rendőrség A. 1. igazolványát, ami a sportrepülőgépek vezetésére jogosít. Sportrepülő 7000 kilogrammnál nehezebb gépet nem vezethet és két utasnál többet nem vihet magával. Ezt a határt túlhaladók már az A. 2. igazolványú forgalmi repülőkhöz lesznek. A sportrepülő egy vegyes bizottság előtt tartozik vizsgát tenni, melynek tagjai a kereskedelem és forgalmi minisztérium és a légi rendőrség megbízottaiból van összeállítva. Vizsgára csak az a jelölt jelentkezhet, aki már legalább 15 óra hosszat vezetett sportgépet.

A vizsgadíj 2 schilling percenként. A kurzus és vizsga összesen 2400 schillingbe

kerül, a repülés tehát egyelőre nem olcsó sport.

Érdeklődésünkre illetékes helyen úgy informáltak, hogy az Aspernbent tanuló pilóták egyrésze nem tisztára csak kedvtelésből ül be a karcsu sportgépekbe, hanem le akarják tenni a második számú, vagyis forgalmi pilótavizsgát is. Arról van szó ugyanis, hogy a legközelebbi hónapokban szükség lehet rájuk, mert az osztrák légiforgalmi társaság, az Österr. Luftverkehr A.-G. 30—40 új modellű kis géptípusokkal rövidjáratú légi taxiforgalmat fog lebonyolítani Bécs és környéke felett. Az új gépek neve taxiaeroplán lesz és tarifájuk egész olcsóra van tervezve, kilométerenként 70 garassal.

A vállalat igazgatóinak véleménye szerint ennek az ötletnek nagy üzleti lehetőségei vannak, mert megfelelő olcsó áron nyilván nem fogják elmulasztani az itt időző idegenek, hogy légi távlatból is gyönyörködjenek Bécsben és annak híresen szép környékén, de valószínűleg a

bennezüllöttek is felcsapnak — olcsó légi barátoknak. Az Österr. Flugverkehr A.-G. eddig is rendezett úgynevezett „Schauf Flug”-okat, a körrepülés ilyen nagyarányban azonban még nem volt megszervezve. A légi sofföröknek természetesen már sokkal szigorúbb vizsgát kell letenniük, mint a sportrepülőknél.

Valószínű, hogy a szorgalmasan trenírozó jelöltek javarésze sikerrel fogja kiállni a nehezebb vizsgát és ha minden jól megy, rövidesen hangulatos nyári estéken finom porcellánfuvarokat vezetnek majd Bécs—Semmering között. Az utasoknak pedig valószínűleg nem lesz kifogásuk az ellen sem, ha valamilyen elhagyatott helyen kényserleszálást kell eszközölni. Sőt...

Borzalmas földrengés Szmirnában

Páris, július 23.

Szmirnában tegnap borzalmas földrengés pusztított, amely egész háziorokot döntött romba. A nagyarányú szerencsétlenségnek 20 halottja és számtalan súlyos sebesültje van.

Az összeült épületek rengeteg embert temettek el. Bár a mentési munkálatok serényen folynak, az áldozatok számát eddig még nem lehetett megállapítani.

A csiki iparosság országos akciót kezdeményez

Csikszereda, július 23.

Csikszereda és vidéke ipartestülete gyűlést hívta tagjait. Értesítéseink szerint a gyűlés az ipartestület vezetősége a mostani kétségbeesztő időknek megfelelő javaslatokat tesz a kisiparosság gazdasági megszervezése céljából. Az iparosság számolni akar az azal adott ténnyel, hogy a jelenlegi körülmények között tisztán a maga erejére van utalva és jövőendő boldogulását csak az esetben érheti el, ha meglevő értékeit a közösen elérendő cél érdekében összpontosítja és így igyekszik elhárítani feje fölül az elmerítéssel fenyegető hullámokat. A nagyjelentőségű gyűlés iránt, melyen a jelek szerint fontos határozatok hoznak, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Nem szabad egyedül utazni Konstantinápolyba,

mert akkor csak maga a hajóköltés 5000 lejébe kerül. Ha társasutazásunkat veszi igénybe, akkor 5580 lejért 8 napi tartózkodás adunk Konstantinápolyban, kirándulásokkal, vasúti jeggyel, étkezésekkel, szállodával, borral, ravalóval, úgy, hogy semmilyen más költség nem lesz. Kérjen még ma prospectust, mert a jelentkezési határidő július 30. Indulás augusztus 3-án.

A brassói hadkiegészítő parancsnokság értesítése a tanulmányi szabadságot igénylő hadkötelesek részére

Brassó, július 23.

A brassói hadkiegészítő parancsnokság ma endeleket adott ki, amelyben a tanulmányi haladékot kérők, valamint az önkéntességi jog megszerzésének módzatait állapítja meg.

A rendelkezés szerint azok a fiatalok, akiket az 1934-es korosztályban soroztak és a örv tanévre tanulmányi szabadságra tartanak igényt, erre vonatkozó kérvényeiket kötelesek augusztus 15-ig az illetékes hadkiegészítőhöz benyújtani. Ugyancsak eddig az időpontig kötelesek benyújtani kérvényeiket azok a fiatalok, akik további tanulmányi halasztást igényelnek és régebbi korosztályokhoz tartoznak. Azon fiatalok, akik a sorozás alatt mával nem mutatták be a szükséges igazoló okmányokat, amelyek alapján az önkéntességi jogot elnyerhették volna, kötelesek a kérvény benyújtásával egyidejűleg az érettségi bizonyítványt is bemutatni.

Azok a fiatalok is részesülhetnek tanulmányi szabadságban, akik még nem fejezték be az iskolát, illetve az iskola utolsó évében vannak. Ezek azonban ez év október 25-ig kötelesek bizonyítványukat benyújtani a hadkiegészítőhöz. Majd csak akkor döntenek arról, hogy megkapják-e az önkéntességi jogot. Addig ügyüket függőben tartják.

A brassói hadkiegészítő rendelkezése kategorikusan kimondja, hogy azokat, akik augusztus 15-ig nem nyújtják be kérvényeiket, november elsején könyörtelenül bevonultatják s ha a bevonuláson nem jelennek meg, katonaszökevényeknek tekintik.

Brassói cserkészek Csikszeredén

Miközben a brassói cserkészek egyik csoportja Tuszádfürdőn táborozik, addig egy újabb cserkészcsoporthoz Csikszeredát kereste fel. A szebeni magyar cserkészek tizenkét tagból álló csoportja Segesvárról Székelyudvarhelyen át Csikszeredára érkezett. Itt a római katolikus gimnáziumba szállásolták el őket, ahonnan először a környéken tesznek nagyobb kirándulásokat, majd a Gyimesvölgyét tekintik meg. Gyimesről az Egyesítő és Gyilkostó érintésével Szóvátára gyalogolnak.

Két gyilkos a brassói törvényszék előtt

A brassói törvényszék szüneti tanácsa tegnap érdekes gyilkossági ügyet tárgyalta. A gyilkosság áldozata Fars Dumitru Földvár község volt erdőre, akit egy éjszaka holtan találtak a község közelében levő erdőben.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen erdőrt agyonlőtték, anélkül, hogy kifosztották volna. Ez tehát azt mutatta, hogy a gyilkosság nem rablási szándékkal történt, hanem valami érdeki drámáról van szó.

A csendőrség napokon keresztül nyomozott, míg végre a gyanus Szóló Márton földvári lakosra terelődött. A gazdát elővették, vallatni kezdték. Kezdetben tagadt, később azonban a bizonyítékok súlya alatt töredelmes vallomást tett. A gazda előadta, hogy testvéröccsével, Szóló Józseffel az erdőben járt fáért. Amint az erdőből kifordultak, szembetalálkoztak az erdőőrrel. Amikor az erdőőr észrevette őket, megállásra szólította fel a két gazdát. A Szóló testvérek azonban megállás helyett rohanni kezdtek. Az erdőőr erre lekapt a fegyverét és utánuk lőtt. Közel-harc fejlődött ki közöttük, amelynek során az erdőőr halálos golyót kapott. Így adta elő az eseményeket Szóló Márton gazda. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy az erdőőr a golyót közvetlen közelről kapta, továbbá, hogy a szerencsétlen ember a fegyveréből egyetlen golyót sem lőtt ki. Ilyen előzmények után tegnap tárgyalta a törvényszék az érdekes gyilkossági ügyet. A vádiratból kiderül, hogy az erdőőr a két gazda megálladta, majd Szóló Márton agyonlőtte. A tárgyaláson rengeteg tanút hallgattak ki. A vád és védbeszédek elhangzása után a törvényszék mindkét fejdívmegszármazásának mondotta ki, majd Szóló Márton öt évi, Szóló Józsefet pedig két évi fegyházbüntetésre ítélte. A gazdák az ítélet ellen felebbztek.

A brassói pénzügyigazgatóság értesítése az adóbonok forgalombahozataláról

Fontos tájékoztató azok számára, akiknek az államtól követelésük van

Brassó, július 23.

A parlament által nemrég megszavazott és az adóbonok kibocsátásáról szóló törvény előírásainak megfelelően a pénzügyminisztérium néhány nappal ezelőtt utasította az összes pénzügyigazgatóságot, hogy kezdjék meg az adóbonok forgalombahozatalát.

Ennek a miniszteri intézkedésnek megfelelően a brassói pénzügyigazgatóság rendeletet adott, amelyben meghatározza azokat a módzatokat, amelyeknek szemelőlő tartásával az adóbonokat szétosztják.

Köztudomású, hogy ezeket az adóbonokat tulajdonképpen az állam belföldi adósságainak törlesztésére felállított úgynevezett Törlesztési Pénztár hozza forgalomba különböző pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok útján. Az állam belföldi adósságainak törlesztési módzatait, vagy is az arányt ahogy az adósságokat kiegyenlítik, a Törlesztési Pénztár állapítja meg.

Az amortizációs pénztár döntése szerint először a fizetshátralékokat, valamint azokat az állami hitelezőket egyenlítik ki, akik akár élelmiszert, akár takarmányt szállítottak az államkincstárnak.

Legalábbis ez tűnik ki a brassói pénzügyigazgatóság rendeletéből, amely ki-

mondja, hogy mindazok, akiknek ilyen természetű követelésük van az állammal szemben és ez a követelés 1932 évi január 1. előttről datálódik, azonnal jelentkezhetnek bármely pénzügyigazgatóságnál, vagy adóhivatalnál úrlapok átvételére, amelyek alapján az adóbonokat ki fogják szolgáltatni.

Ezek az úrlapok kérvénynek számítanak. Két példányban kell azokat kiállítani és az egyiket felülbélyegezve kell benyújtani, a másik pedig a kérvényezőnél marad annak igazolására, hogy idejében kérte az állammal szemben renál-ló követelésének rendezését. Ezeket a kérvényeket legkésőbb augusztus 15-ig be kell nyújtani a pénzügyigazgatósághoz vagy az illetékes adóhivatalokhoz. Augusztus 15-ike után ugyanis az állami hitelezők többi kategóriái kerülnek sorra. Azokat a kérvényeket, amelyeket a követelés behajtására az érdekeltek az amortizációs pénztárhoz, küldnek, visszajuttatják az érdekelteknek, hogy az újabb intézkedéseknek megfelelően megismételhessék kérésüket.

A rendelkezés tehát egyelőre csak a hátralékos fizetések, valamint az élelmiszer és takarmányszállítmányok utáni követelések rendezését írja elő.

A programban azonban benne vannak a nyugdíjhátralékok is, amelyeket

sintén adóbonok útján fognak rendezni. A hátralékok rendezését nem az amortizációs pénztár, hanem a nyugdíjpénztár végzi és az is hamarosan megkezdődik. Tekintve, hogy sok nyugdíjhátralékos a Törlesztési Pénztártól kérte követelésének rendezését, ezeket a kérvényeket átteszik a nyugdíjpénztárhoz, amely egyedül hivatott a hátralékok rendezésére.

A benyújtott kéréseket egy speciális bizottság fogja ellenőrizni és csak a bizottság jóváhagyása után bocsátják ki az adóbonokat.

A brassói pénzügyigazgatóság intézkedése kimondja, hogy a kibocsátásra kerülő adóbonokkal csak az 1932 év előtt elmaradt állami, megyei, vagy községi adókat lehet rendezni. Ezzel szemben bármilyen időpontban kivetett bírságokat és adóbüntetések ki lehet egyeulíteni a bonokkal. A bonok negyedévenként négy százalékos kamatoznak, illetve értékük annyival emelkednek.

Ezekkel a bonokkal az 1930 január elsején életbeléptetett örökösödési illetéket fizetni nem lehet. A bonok másoknak is eladhatók és azokat a tőzsdén jegyzik, akárcsak a többi állami értékpapírokat. A bonokat állami árlejtésnél garanciaként is le lehet tenni, akárcsak más állami értékpapírt, vagy készpénzt.

Kedden döntenek az aszfaltozási árlejtés fölött

Kenen pályáztak az aszfaltozási munka elvégzésére

Brassó, július 23.

Pénteken délelőtti tartották meg a városi hatóság az aszfaltozási munkálatok befejezésére vonatkozó árlejtést. Döntés egyelőre, nincs.

A tegnapi árlejtésen ugyanis két pályázó jelentkezett. Az egyik a nagyváradi Bithumen cég, amely ajánlatában, új anyagból, 780 ezer 894 lejért, régi anyagból pedig 604 ezer 874 lejért vállalja a mérnöki hivatal által megjelölt utcák rendbehozását. A második ajánlattevő a Kisiparosok Uniójának brassói fiókja, amely új anyagból 811 ezer 611 lejért, régi anyagból pedig 631 ezer 10 lejért vállalja az aszfalt burkolatok rendbehozását.

A benyújtott ajánlatok fölött a város vezetői nem dönthettek azonnal, mert a mérnöki hivatalnak utána kell még számolnia az ajánlatokban feleltetett ada-

tokat, másrészt pedig a nagyváradi Bithumen cég megbízottja óvást adott be a Kisiparosok Uniója ellen. Óvását azzal indokolja, hogy a Kisiparosok Uniójának brassói emberei a törvényes előírásoknak megfelelően nem igazolták, hogy a munka vállalásához a buka-esti központ is beleegyezését adta-e. Ugyanakkor elkövették azt a törvényteleniséget, hogy garanciaként a munkálatok értékének három és nem pedig az ötszázalékát tették le. Ennek az egyesületnek ugyanis két százalékos kedvezménye volt az ország magánvállalkozóival szemben, a pénzügyminisztérium azonban ezt az engedményt visszavonta és így ötszázalékos garanciát kellett volna letenniük az ajánlat benyújtása alkalmával.

Az árlejtés ügyében kedden délelőtti fognak dönteni.

Kalapácsos merénylet a Cigóniában

Rejtélyes gyilkossági kísérlet egy egyedüllakó nő ellen

Brassó, július 23.

Vakmerő és egyben titokzatos kalapácsos merénylet történt szombaton reggel Brassóban. Egy ismeretlen fiatalember behatolt a Cigónia egyik házába, ahol kalapácsal leütött egy lányt, majd nyomtalanul eltűnt.

A katonakórháztól 11. szám alatt lakik Simon Stefi 32 éves prostituált nő, a támadás áldozata. A lány a merénylet napján gyanútlanul feküdt ágyában, amikor lakásának az ajtaján erősen kopogtak. A lány kinyitotta az ajtót, amelyen egy magas termetű, borotvált arcú, jól öltözött feketeruhás fiatalember lépett be.

Az áldozat előadása szerint a férfi minden előzmény nélkül egy kis kalapácsot rántott elő a zsebéből és azzal hatalmas ütést mért a lány fejére.

A szerencsétlen nő hatalmas sikollyal összeesett. A férfi megint le akart rá sütni,

ni, de a nő nehezen feltápaszkodott és dulakodni kezdett a férfivel. Ereje azonban lassanként elhagyta, mert betört fejéből hatalmas sugárban ömlött a vér.

A támadó erősebbnek bizonyult és rövid dulakodás után újabb két csapást mért a lányra, aki ezután elvesztette eszméletét.

Dulakodás közben a lány segítségért kiáltott, amit meghallottak a szomszédok. Hatalmas csődület gyűlt a ház elé de mielőtt még a merénylet sikerült volna elfogni, elmenekült és nyomtalanul eltűnt.

A vakmerő merénylet áldozatát súlyos sebekkel kórházba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a merénylet kis kalapácsal dolgozott, amelyet az ügyesek használnak az ablak behelyezésénél. A kalapács a szerencsétlen lány kezében volt.

ponyáját több helyen betörte. Az orvosok azt állítják, hogy amennyiben komplikáció be nem áll, a leány hamarosan felépül.

A merényletről értesítették a központi rendőrséget, ahonnan Craciun rendőrigazgató vezetésével erélyes nyomozás indult a tettes kézrekerítésére. A rendőrigazgató instrukcióinak megfelelően a város forgalmasabb pontjait még a délelőtti folyamán detektívek szállták meg, ugyanakkor megkezdtek a hajszát a külvárosokban is. Az állomást pedig szintén megfigyelés alá vették.

A merénylet mindezekig nem sikerült kézrekeríteni az egész ügyet pedig teljes homály fedi. A Marzescu-kórházban kihallgatták az áldozatot, aki előadta, hogy a férfit soha nem látta. Azt sem tudja, mit akart tőle és hogy miért ütötte le. Szerinte valamilyen tévedésről van szó.

A kalapácsos merényletnek tehát nyomavesszett, ugyanakkor pedig magát a támadás indítóokát sem sikerült megállapítani. Nincs kizárva, hogy rablógyilkos merényletről van szó. Erre vonatkozólag azonban még nincsenek bizonyítékok.

A brassómegeyi lupisták is szervezkednek

A Lupu-féle parasztpárt brassói tagozata meggyeztetve erős szervezkedési akcióbba kezdett. A párt tagozatának vezetője Livezeanu Octavian vasárnaponként és ünnepnap a brassómegeyi falvakat járja, ahol azokat a gyűléseket készíti elő, amelyeket az ősz folyamán fognak tartani és amelyeken maga Lupu dr. a párt vezére is résztvesz. Livezeanu dr. az utóbbi napokban Markos, Dobolló, és több más községet látogatott meg. Itt a falusiaknak arról beszélt, hogy Romániát csak a korlátolt infláció, valamint a restabilizáció mentheti meg. Ennek az előnyeit magyarázta azzal, hogy ez a Lupu párt programja. Azután kitért a „Skoda”-ügy ismertetésére is, amely erős fegyver Lupuék kezében a kormány ellen folytatott küzdelemben.

WILHELM OBERTH RT.

VASKERESKEDÉSÉBEN

Brassó, Korona-szállóval szemben

a hajlított Thonet-székek és egyéb fából készített bútorkat ugyanolyan olcsók mint az összes háztartási és konyhafelszerelési cikkek.

Ahol az üres gyomor is vigabban korog...

RÖVID KÖRSÉTA A ZAJOS BRASSÓI VURSTLIBAN

Képek és hangok a felszines jókedv birodalmából

Brassó, július 23.
Korántsem azért tüzőm tollamra a vurstlit, mintha ennek az intézménynek zokátlan fontosságot, vagy jelentőséget tulajdonítanék, bár tudom, hogy bizonyos szempontból önkéntelenül is áldásos szerepet teljesít. Annak a tömegnek ugyanis, amely naphosszat a mutatványos bódék körül ácsorog, azért van kedve a vurstlira, mert nincsen pénze vurstlira, de még kenyérre sem. A ringlispi körül keringő kacarászás, a haccacaré, a sinadratta, a lármás, színes hangzavar deig-öráig a reménytelenül korgó gyomrokat is megtölti.

FOROG A HINTA.

A vurstli általában kétfajta ember látogatja: az egyik, aki csinálja, a másik, aki nézi. Az utóbbiak természetesen többen vannak. Nagy tömeg verődik össze a törhinta körül, amelynek ülőkéire fejletlen kis pesztrák és vásott suszterinasok helyezkednek. A ringlispi pénztárában természetes asszonyosság muatálja a vállalkozó szellemű fiatalokat, akik a vitelel elfizetése után vurstlikörüli utra indulnak a magasban. Kezdődik a forgás... Az egyik legényke nagyot rug az előtte zárguló ülőkébe, amely pesztrástól a felhők irányába lendül. A vurstli táján gy udvarolnak...

Vége a menetnek. A ringlispilezők megáult ábrázattal kászálódnak le az ülőkékről, hogy másokat is megrohanhassanak a görcsök.

— Csak előre, hölgyek és urak — haragja a kikiáltó — mert azonnal indulunk. Nagyszerű szórakozás!!

Igy szédítik a publikumot, még mielőtt a ringlispilere ülnek!

AKIKET KIFELEJTETTEK A SPIRITUSZBÓL.

A mutatványosbódé határozottan soat ígér. Itt látható a nőfejű kigyó, a kéz- és láb nélküli hölgy és a hasonló gyermekáldás. Mindezt a bódé homlokzatán levő festmények is megörökítik. A nőfejű kigyó fára tekerődik s mögötte nyújtogatja ondulált fejét. Nagy sikere van a közönség körében, még így képen is.

Furcsa gondolatok rohannak meg. Vajon a formás kéz- és láb nélküli hölgynek hogyan kéri meg a kezét s ha valamilyen betegségből felgyógyul, hogyan lábadozik?

Azért meglehetősen bizalmatlan vagyok a csodával szemben. Erős a gyanúm, hogy a kéz- és láb nélküli nő éppen a lábaival főzte meg az igazgatóságot. Biztos vagyok abban is, hogy a jóképű nőfejű kigyó, udvarlóinak nemcsak opukai családásokat okozott...

„TELL VILMA”.

A céllövő bódé előtt egy cseléd buzgalkodik. Bakákból álló szakértő bizottság figyel. A cseléd olyan, mint egy rossz középiskolai tanuló. Folyton ismétli...

— Aggya csak ide jazta puskát! — szól rá az egyik közlegény.

Azza! behunyja szemét és a fegyvert vállához emeli. Gondosan céloz. Izeg-mozog. A publikum idegeskedik.

— Durranccsa el mán azt a vacak puskát! — biztatja a cseléd.

— Nem lehet még — szól a baka — célozni kell, mert nem találók!

Azután megrántja a ravaszt. Általános meglepetés. A baka tényleg nem talál...

A cseléd újra átvesszi a fegyvert s nem nyugszik addig, amíg a zsebkeendő sarkába kötött vagyonát töltényekbe nem fekteti.

Közben nem gondol arra, hogy ott hagyta a mosogatást és éjfélre jár az idő...

Legfeljebb az állásának is lóttek!

NAPOLEON A HAJÓHINTÁN.

A hajóhinta sem utolsó dolog. Csak azt nem értem, hogy a hintákat tartó gerenda homlokzatán történelmi festménysoportat vonu végig! Mit keresnek itt ezek a képek? Napoleon megkoronázása, részletek a waterlooi és a marengói csatákból, a nagy császár hadvezérei körében stb. stb.

Miért éppen Napoleon?

A vurstli igazgatósága nem tart lépést a korral. Kötve hiszem, hogy Napoleon általánosítva a legnépszerűbb ember volt...

Igaz viszont, hogy Hitlert bajosan lehetne következmények nélkül idemázolni!!

Hiszen, ha valamelyik itteni hive me- netközben meglátja és felemeli a kezét, kiesik a hintából...

Viszont, aki felemeli a kezét, az meg is érdemli, hogy kizuhanjon.

A hajóhinta különben rossz üzlet. Nem megy sehogysem, bár minden percben fellendül!

AKIRE RAMOSOLYGOTT A SZERENCSE...

A vurstli területén sok a szerencsekerék. Rengeteg liköröspohár és más hasznos cseccsebecse kecsegteti az embereket, hogy megkockáztassák akár az utolsó garasukat is. Amíg ott voltam, csak egy férfi nyert egy pár női gumisarkot. Igaz, hogy félóra hosszat játszott. Körülbelül kétszer annyiba került, mintha üzletben vásárolta volna.

ASTRA MOZGÓ

BRASSO

JÖN!

Az üldözött

a legnagyobb és legérdekesebb kalandfilm — Főszereplői:
**HANS ALBERS, EGGERT
MÁRTHA, GERDA MAURUS**

ket, hogy megkockáztassák akár az utolsó garasukat is. Amíg ott voltam, csak egy férfi nyert egy pár női gumisarkot. Igaz, hogy félóra hosszat játszott. Körülbelül kétszer annyiba került, mintha üzletben vásárolta volna.

Azután elment.

Határozottan szerencsés volt, hogy ennyivel megusza.

Arcok a nagyérdemű publikumból

Éjfélre jár az idő, de még mindig nagy a nyüzsgés. Cselédek, bakák, kifestett hölgyikék, munkanélküliek és más látogatók áldogálnak a pocsolók mentén. Egy ismert brassói kereskedő a kislejt is elhozta. Körülvitte a gyermeket a vurstliban s mindent megmutatott... kívülről.

Mert ő nem smucig ember. Tudja, hogy mivel tartozik. Sokkal tartozik.

Hát ezért nézdelődtek csak úgy kívülről.

Nagyon kedves volt a molett családanya is, aki az egyik ringlispilen, daruszóri fapapirán lovagolt s közben pajkosan nevetgált. Három gyermeke gyönyörködve nézte, hogy vágat körbe a

mama. Nemcsak a lovat feküdte meg, hanem a kedélyeket is...

Voltaképpen az egész vurstli leverő látvány. A bejáratból még visszazérek a hangyabolyként nyüzsgő tömegre, amely erőnek erejével azon van, hogy jól érezze magát. Nagyrésztüknek egy vasa sincs, de rengenek a hahotától a ringlispi alatt, hogy a lyukas cipőt, a nyítt kabátot és az összemert gyomrot kissé elfelejtsék... Milyen önámítás!

A brassói vurstli a temető mellett van, mint ahogy az élet mellett is ott a halál... Ma jobban, százszor jobban, mint valaha...!!

Nemes Ferenc.

Szeptemberig kell felfektetni az új kereskedelmi könyveket

Kik tekintendők kereskedőnek

Brassó, július 23.

Az új kereskedelmi könyvvezetéstől szóló törvényre való hivatkozással az ipar és kereskedelemügyi minisztérium annak idején kötelezte az ország összes kis és nagykereskedőit, hogy július 15-ig szerez- zék be a kereskedelmi könyveket (registru comercial) és azokat attól az idő- ponttól vezessék is.

A rendelet szigorú büntetést írt elő azok számára, akik nem szerzik be ide- jében ezeket a könyveket.

Tekintve azonban, hogy a kereskedők nagyrésze, különösen pedig a kiskereske- dők, még mindig nem tettek eleget en- nek az intézkedésnek, a kiskereskedők országos szövetségének brassói központja néhány nappal ezelőtt felterjesztést nyuj- tott be az ipar és kereskedelemügyi mi- nisztériumba, kérve a kereskedelmi köny- vek beszerzési határidejének elhalasztá- sát.

A kérésnek, ugyilatszik, eredménye volt, amennyiben a minisztérium ma távirati- lag értesítette a kiskereskedők brassói központját, hogy a kereskedelmi könyvek beszerzésének határidejét szeptember 1- ben állapította meg.

Ugyanakkor pedig a minisztérium közli a Bélyegbizottság határozatát is arra vonatkozólag, hogy tulajdonképpen kik kötelesek ilyen kereskedelmi könyvet vezetni, tekintve, hogy a törvény intéz- kedései ebben a tekintetben nem elég vi- lágosak.

Ez a komisszió kimondotta, hogy ke- reskedőknek számítanak mindazok, akik eladnak, vesznek, vagy termelvényeiket el is adják. A pékek, mészárosok és hen- tesek például iparosoknak tekintették ma- gukat. A komisszió döntése azonban ka- tegorikusan kimondja, hogy ezek is ke- reskedőknek számítanak és így rájuk nézve is kötelező a kereskedelmi köny- vek vezetéséről szóló törvény.

Megvalósulás stádiumába jutott Brassó fürdőjének felépítése

Több terület között válogat a város vezetősége

Brassó, július 23.

Beszármoltunk arról, hogy László Gyula és társai beadványt intéztek Brassó törvényha- tósági város tanácsához és abban ajánlatot tettek arra, hogy az Uszoda-utca és a Gyár-ut közötti csatornázási levezető tartályt a mo- dern követelményeknek megfelelően uszoda- vá, illetve strandfürdővé alakítsák át. Az ajánlattevők tervei szerint a szükséges vizet a Tömös-csatorna szolgáltatja volna. A városi műszaki hivatal az ajánlatot megvizsgálta, de műszaki szempontból kihatolatlanság ta- lálta, mert a csatornázási medence eredeti rendeltetésétől nem vonható el, egyébként ag- gály merült fel a víz használhatósága tek- intetében is, mert a Tömös-csatorna vize a kér- deses szakaszon már nagyon inficiálva van az egészségre káros anyagokkal. Ennek dacá- ra a város állandó választmánya a beadványt és az ahhoz csatolt terveket kiadta az egész- ségügyi- és építészeti bizottságoknak, hogy tanulmányozzák a kérdést és egyben tegyenek javaslatot a városi strandfürdő létesítése kér-

désében. Ezek a bizottságok tegnap és ma délután üléseztek. Alapos tanulmány tárgya- vá tétették a László-féle ajánlat, de megál- laptást nyert, hogy a csatornázási medence fürdő céljaira tényleg át nem engedhető és az is, hogy a Tömös-csatorna vize ezen a sza- kaszon csak főzéssel lenne annyira fertőtle- níthető, hogy fürdő célját szolgálhassa. Fel- vetődött az az eszme, hogy a városi strand- fürdő a Márcescu-kórház melletti téren (Trausch-rét) létesíttessék, hova a szükséges vizet a bolgárszegi malmoktól lehetne egy kü- lön vezetékkel eljuttatni. E vezeték elkészíté- sének költsége egymillió hatszáz ezer lej körüli összeget tenne ki. A bizottság tagjai nem tud- tak megállapodni abban, hogy erre a helyre javasolják a fürdő létesítést, azért más, al- kalmasnak látszó helyek is megvitatás ú- rágává tétettek. Ma délután a bizottságok a Hontérus és Noa közötti erdő alatti szakasz- ra szállítottak ki és ott tanulmányozták a vi- szonyokat, mert az a nézet alakult ki, hogy ott még nincsen a gyárak által förtőzve a Te-

Táblás házak előtt fut minden idők legnagyobb ha- zaias filmje, a nő, az anya, a feleség, a menyasszony nagy éposza, a bajtársi szeretet hőskölteménye:

BUVÁRHAJÓK, ELŐRE

Vasárnap d. e. nagy matiné-előadás:

Siegfried Arno hangos vígjátéka — Színenben fel- lép Hertha Breckner táncművésznő, a bécsi állami Opera primadonnája.

mes-esatorna vize és így ott lehetne strandot csinálni. A bizottságok még nem döntöttek és így a kérdést a jövő héten tovább tanulmá- nyozzák, hogy aztán javaslatot tessenek. Tény, hogy a város vezetősége komolyan fog- lalkozik a strand és fedett uszoda létesíté- sének kérdésével és remény lehet arra, hogy mielőbb megkapja a város ezeket a régóta nélkülözött intézményeket.

Nagyobb ellátási díjat kapnak a betegsegélyező kórházi ápolói

A brassói betegsegélyzőpénztár igaz- gatósága tegnap ülést tartott, amelyen több fontos határozatot hoztak. Minde- nekelőtt bizottságot küldtek ki annak megállapítására, hogy a munkaadók ál- tal a munkásoknak nyújtott különböző természetbeni járulékok értékét felbe- csülik, hogy a betegsegélyzői díjakat ezek arányában állapítsák meg. Az igaz- gatóságnak foglalkozott még a betegse- gélyző tagjainak kórházi ellátásával és elhatározták, hogy az eddigi 34 lejcs na- pi ellátási díjat ötven lejre emelik, az orvosszekere használatát után fizetett dí- jat pedig betegenként ötvenről száz lej- re emelik. A betegsegélyző természetesen követelni fogja, hogy a kórházak az ápo- lás végett beutalt betegeknek a díjeme- lés arányában javítsák az ellátását.

Vasárnapi sportprogram

Vasárnap délután az Olympia látja vendé- gül a segessvári oSTV futbalcsapatát. A jó játékerőt képviselő együttesnek ez az első brassói szereplése. Részletes program:
2 órakor: Olympia ifj. — BMTE ifj.
4 óra 15 perckor: IAR — BMTE.
6 órakor: STV (Segessvár) — Olympia.
A mérkőzések az Olympia-pályán lesznek.

Primăria Municipiului Braşov.
ad. No. 17.025—1935.
serv. economic.

HIREDETMEY.

A vármegyei prefektura 7730—1935 sz. átíratva alapján, a belügyminisztérium 1. é. június hó 20-án 8070 A. sz. alatt kelt rendelete értelmében mindazon szemé- lyek, akik a 100-ik életévüket betöltöt- ték, vagy azt túlhaladták, felhivatnak nemzetiségre és vallásra való tekintet nél- kül, hogy 8 napon belül a városi polgár- mesteri hivatalban (anyakönyvvezető- ség) lényképüket és életrajzukat átad- ják szíveskedjenek egy statisztikai kimutatás elkészítése céljából.

Braşov, la 15. iulie 1935.
Primar: Dr. T. Brediceanu mp. Secretar General: Socaciu mp.

Minden cukorbetegnek el kell olvasnia!

MOST JELENT MEG!

A CUKORBETEG KOSZTJA

Cukorbetegek részére írta: Dr. Horváth Lajos, a ligetszanatórium v. főorvosa.

II-ik bővített kiadás ára 78 lej

Tartalomjegyzékből: Hogyan alakul ki a cukorbeteg kórt? — A cukor- és szén- hydrátmentes alapsoksz. — Miként használjuk fel a megengedett szénhydrát- tartalmú élelmiszereket? — A zsírszorgé- és fogyókósz. — Egy főzeléknap. — Zab- lisztnap és más szénhydrátus napok. — Az insulinnal kezelt cukorbeteg kórt- járól. — A cukorbeteg gyermek kórt- ja. — Néhány őszinte tanács cukorbeteg re- szére. Idényétlapok. — Konyhareceptek. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályá- ban, Brassó.

BCU Cluj-Napoca.

Madgearu megérkezett Londonból és egész sereg engedményről informálta a sajtót

Nem inflációs jellegű, új pénzkibocsátási lehetőség az agrárállamok részére

Bukarest, július 23.

Madgearu pénzügyminiszter, Románia londoni kiküldöttje, szombaton délután 5 órakor megérkezett Bukarestbe. A kormány tagjai népélyes fogadtatást készítettek elő. Valamennyien, akik csak Bukarestben tartózkodtak, megjelentek a pályaudvaron s meleg ünnepéssel, valamint csókokkal fogadták a határozó pénzügyminisztert, aki Londonban az ország szempontjából igen szép eredményeket ért el.

A fogadtatáson jelentős érdeklődő tömeg is megjelent és sok volt a szokásos éljenzés is.

A MEGSZABOTT IRÁNYELVEK SZERINT

A hivatalos fogadtatás lezajlása után a pénzügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, hogy legalább rövid nyilatkozattal tájékoztassa az ország közvéleményét a londoni tárgyalások menetéről és azok eredményéről. Nyilatkozatában valóban mondott is olyan dolgokat, amelyekről eddig a külföldi sajtó-írók nem közöltek jelentéseket.

Mindenekelőtt kijelentette a miniszter, hogy ő, mint Románia meghatalmazott kiküldöttje, aki a kisantant államokat is képviselte, a kisantant államok prágai konferenciáján történt megállapodások szerint járt el Londonban. E kettős minőségben ismertette álláspontját a konferencia pénzügyi bizottságában a pénzjegyek kibocsátásával kapcsolatban. Elégedetten állapíthatja meg, hogy Londonban az ő javaslatát elfogadták s az agrárállamok bankjegykibocsátásával kapcsolatban három jelentős könnyítést tettek.

A HÁROM ENGEDMÉNY AZ AGRÁRÁLLAMOKNAK

E könnyítéseknek megfelelően az agrárállamok bankjegykibocsátási feltételei változnak meg, hasonlóan azokhoz a jegykibocsátási feltételekhez, amelyek legújabbban Amerika is bevezetett. Az európai államok eddig bankjegyeket aranykészletük és devizaállományuk arányában bocsáthattak ki, a jövőben azonban — és itt a három engedmény — kibocsáthatnak: 1. Tőzsdéi warransjegyek alapján. 2. Leszámitásra képes agrárváltók alapján és végül aranyfedezet alapján. Itt az agrárállamok még azt a könnyítést kapják, hogy

aranyfedezetüknek 25 százaléknál magababbnak lenni nem kell.

Ezzel az utolsó feltétellel kapcsolatban olyan hírek is vannak forgalomban, hogy a jegybankok aranyfedezetüket 25 százalékkal csökkenthetik és a csökkentett fedezeti alapot warransokkal és agrárváltókkal pótolhatják. Elmondotta még Madgearu, hogy a londoni értekezlet az agrárállamok jegybankjainak azt a további könnyítést is adta, hogy azokban a hónapokban, melyekben a terményértékesítés a jegybankokat erősebben igénybeveszi, az erre az évszakra eső kötelezettségeiket esetleg eltolja.

Madgearu megjegyezte azonban, hogy Madgearu információja még csak szűkszavú iránymutatás. Ebből a felvázolt bankjegykibocsátási feltétellel is kitűnik azonban az, hogy az agrárállamokat London új fedezet alapján való, de nem inflációs jellegű pénzszaporításra hatalmazta fel.

AZ ADÓS ÉS HITELEZŐ ÁLLAMOK VISZONYA

Azután azokról a tárgyalásokról beszélt Madgearu, amiket Londonban az adós és hitelező államok közötti viszony rendezése érdekében tartottak. Nyilatkozatának ez a része rendkívül óvatos. Az ő megfogalmazásában így hangzik: „Határozatok születtek a szerzőkés érdekében történő rögtön pénzügyi intézkedések kérdésében...”

Ezzel a mondattal Madgearu valószínűleg arra akar célozni, hogy az a terv, amely szerint az adós államok hitelező országoként külön tömörüljenek, a legjobb úton halad előre. Az adós államok ugyanis Londonban elpanaszolták, hogy a megállapodásoknak nehézségei vannak, azért, mert adós és hitelező nem tud egymással közvetlenül tárgyalni. Az adós állam konkrét komplexum, ezzel szemben a hitelezők a világ minden táján szét szórva vannak s így szükséges volna egy olyan felhatalmazással rendelkező szervezet, amely az adóssal közvetlenül és jogérvényesül tárgyalhasson.

A miniszter következő mondata: „Az adós és hitelező államok közötti viszony rendezése a tényleges fizetőképesség elve alapján.” Ez a kérdés természetesen csak az őszi további tanácskozásokon jut el, ha egyáltalán eljut a végső rendezés állapotáig. Egyelőre a londoni konferencia elvben elfogadta, hogy az adós államok tényleges fizetőképességének megállapításával hozza meg majd azokat a határozatokat, amelyek az adósságok további

törlesztésére, illetve visszafizetésére vonatkoznak. Ez a határozat azért jelentős Romániára nézve, mert lehetőséget nyújt arra, hogy a jelenleg érvényben levő kölcsönszerződéseket nemzetközi határozat alapján módosítsák.

A BUZAKÉRDÉS VITÁJA

Azután Madgearu arról a hosszantartó vitáról emlékezett meg, amely a londoni konferencián a legszorosabb gazdasági kérdésről, a buzakérdésről folyt le. Ezzel kapcsolatban annak a reményének adott kifejezést, hogy a mezőgazdasági és ipari államok között annyira szükséges egyensúly a londoni tanácskozások nyomán rövidesen helyreáll.

A konferencia jelenlegi gyakorlati eredménye, nézete szerint, a buzateelés kontingentálása, valamint annak a megállapítása, hogy az egyes agrárállamok a megállapítandó kiviteli buzaár mellett mennyit adhatnak el a külföldi piacokon.

Madgearu nyilatkozata végén kijelentette, hogy a nagy általánosságban elégedett a konferencia eredményével s külön-

nös elégedettséggel töltheti el a román kormányt is az a tény, hogy az általa előterjesztett javaslatokat a konferencia eléggé figyelembe vette és honorálta. Hivatalos és részletesebb beszámolóját egyébként a keddi délutáni minisztertanácson tartja meg. Erre a minisztertanácsra Vajda miniszterelnök már ki is bocsátotta a meghívókat.

VAJDA MINISZTERELNÖK KOLOSVÁRRA UTAZOTT

Vajda miniszterelnök nem volt jelen Maniu fogadtatásán. Már pénteken este 8 óra 30 perckor Kolozsvárra utazott hétfői szabadnapra. Kolozsváron marad vasárnap, majd Eforia-fürdőre utazik. Kedden reggel újra Bukarestben lesz s a minisztertanács megkezdése előtt még tanácskozást folytat Madgearuval.

Itt említjük meg, hogy Angelescu bankormányzót az uralkodó pénteken kihallgatáson fogadta. A kihallgatásnak hírek szerint egészen magánjellege volt.

Lindner Ármin

volt temesvári bankigazgatót és városi tanácsost letartóztatták

Temesvár, július 23.

Pénteken délután az a hír terjedt el Temesváron, hogy Lindner Ármin volt bankigazgatót és volt városi tanácsost, akit bankja bukásával kapcsolatban a kolozsvári vizsgálóbíró maga elé rendelt, kihallgatása után Kolozsváron letartóztatták. A hír, amint azt illetékes helyen lapunk munkatársával is közölték, megfelelt a valóságnak.

Lindner Ármin Temesvárnak közismert alakja volt. Előbb városi tanácsostként folyt be jelentősen a polgárság életébe, később pedig a Városi Takarékszövetkezet igazgatója lett. A Városi Takarékszövetkezet a városi rossz viszonyok közé került s emiatt fuzionált a Timisiana bankkal. A fuzó révén Lindner most már a Timisiana egyik igazgatója lett s mint ilyen, egyik főrésze volt a bank csúf üzemeinek és főbűnöse a későbbi bukásnak is.

A bank bukásával egyidejűleg Lindner Bécsbe szökött. Körözövelet adtak ki ellene s ezzel a dolog befejezettnek látszott, már legalább is Lindnerrel kapcsolatosan.

latban. Ennek az évnek a tavaszán aztán a szökött bankigazgató váratlanul megjelent Romániában. Önként jelentkezett Kolozsváron a vizsgálóbíró előtt. Kihallgatást, aztán szabadon engedték. Röviddel azután azonban Sîtescu Pantelimon, a bukott Timisiana volt vezérigazgatója újra felkavarta a bankbukás ügyét. A kihallgatások ismét megkezdődtek. Ezeknek az újabb kihallgatásoknak volt az eredménye az, hogy a kolozsvári vizsgálóbíró ismét látni kívánta Lindnert, aki nyugodtan ült vonatra, hiszen ha az eljárás folyik is, azért mégis szabadlábra helyezték már egyszer s ezuttal sem történhetik nagyobb baj.

Ezuttal azonban másként alakult a dolog. Sîtescu Pantelimon adatai után a kolozsvári vizsgálóbíró úgy találta, hogy Lindnerre komoly büntetés várhat s miután egyszer már szökésben volt, tartani lehet attól, hogy újra megismétli a bécsei kirándulást, tehát szükséges a letartóztatása.

Lindner váratlan letartóztatása egész Temesváron nagy feltűnést keltett.

Az osztrák rendőrség tovább nyomoz:

Egyetemi tanárok készítettek a merényletek bombáit és Steidle merénylete egy német-orosz gróf volt

Bécs, július 23.

A fuldokló Ausztria nagyszerűen megállotta a harcot, amelyet a nemzetiszocialista előretöréssel szemben francia nyomásra folytatnia kellett. Ausztria azonban nem állhat ellent a tömegek elégedettségével szemben, ha megfelelő anyagi segítséget a külföldről nem kap. Ezt a körülményt a külföld is teljes mértékben elismeri és ez az oka annak, hogy a régóta húzódó osztrák kölcsön ügyét most siettetik. Bécsi jelentések szerint az osztrák kölcsön ügye most már elérkezett végső stádiumához. A kölcsön kötvényszerződése Párisban július 27. és 28-án lesz.

ALVENSLEBEN GRÓF VOLT STEIDLE MERÉNYLŐJE

A nemzetiszocialista mozgalom most elhalkult ugyan, de az osztrák kormány változatlanul erőly. Ennek az ernyedetlen erőlynek és fáradhatatlan nyomozásnak az érdeme, hogy az osztrák bombamerényletek ügyében is egyre inkább világosság derül. Jelentette a B. L., hogy a bombamerényletek értelmi szerzőjét laa-

serer német birodalmi ezredes személyében a rendőrség kinyomozta. Most megállapította a rendőrség azt is, hogy a bombákat Traiskirchenben egyetemi hallgatók készítettek, akiknek vezetőjük és inspirátoruk egyetemi tanárok voltak.

Ugyancsak kinyomozta az osztrák rendőrség Steidle tirol biroz merényletjét is. Megállapítást nyert, hogy a merénylet nem volt más, mint gróf Alvensleben Henrik német birodalmi nemzetiszocialista exponált politikus.

A rendőrség kinyomozta a grófnak bécsi titkos szállását is és megállapította, hogy Alvensleben legközelebb Fey közbiztonsági miniszter ellen akart merényletet elkövetni.

ENGEDMÉNYEK — JOBB FELE

Az ausztriai parasztszövetség lapja, a Der Bauernbündler tegnapi száma erős és éles antiszemita cikket közöl. Ez a cikk külföldön is általános feltűnést keltett, mert a parasztszövetség és a kormány összeköttetése közismert. Ezzel kapcsolatban a Neuirkeitsweltblatt azt

jelent, hogy mértékadó politikai körök véleménye szerint a kormány nem idegenkedik attól a gondolattól, hogy a zsidókkal szemben a numerusz klauzusz bevezesse.

Tegnap számában jelentette a B. L., hogy Dollfuss ismét engedélyezte a császári fekete-sárga lobogó használatát. Mai jelentéseink szerint ugyanekkor azt is elhatározta az osztrák kormány, hogy a jelenlegi köztársasági jelvényt megváltoztatja és az új jelvénybe behasználja a régi, híres és hírhedt császári címet, a kettejű sást.

A titkos rendőrség főnöke rendezte a Venizelos elleni merényletet

Athén, július 22.

Ma Athénben letartóztatták Dikajos órnagyot, a titkos politikai rendőrség vezetőjét.

Ellene az a gyanu merült fel, hogy a Venizelos ellen elkövetett legutóbbi autós merényletben része van, vagy ha aktíve a merényletben részt nem is vett, a merényletet ő irányította és annak ő az értelmi szerzője.

Lapzárta kor jelentik:

A NÉMET KONKORDATUM

szövegét szombat este közzétették. A konkordátum szerint Németország biztosítja a katolikus vallás szabad gyakorlatát, kötelezi magát arra, eltűri, hogy az egyház Németország területén önjegyeit önállóan intézze és teljes szövegükben elfogadja és átveszi azokat a konkordátumokat, amelyeket a Szentcsék korábban Bajorországgal, Poroszországgal és Badennel kötött. Ezzel szemben a Szentcsék kijelenti, hogy a jövőben az egyes német államokkal külön konkordátumokat kötni nem fog. A konkordátum további részében az egyház jogairól, a felekezeti iskolákról szól és végül Németország különleges politikai helyzetére való tekintettel tiltja papjait attól, hogy politikai életben résztvegyenek. Érdekes a konkordátumnak zárópasszusa, amely a különböző államokban élő német kisebbségek egyházi és állami jogait megvédi és a Szentcsék e részben ígéretet tett arra, hogy ha a jövőben harmadik állammal konkordátumot köt, az illető államban élő német kisebbségek egyházi jogait ugyanilyen mértékben igyekszik megvédeni.

— Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehér-sárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt

POST VILÁGKÖRÜLI

utjáról lapunk más helyén azt jelentettük, hogy a repülő megérkezett Newyorkba. Ezt a kapott jelentésünket hirtorrasunk a késő esti órákban cáfolja. Az újabb jelentés szerint Post ma reggel 8 óra 7 perckor helyi idő szerint megérkezett a kanadai Edmontonba, ahonnan közép-európai idő szerint délután 15 óra 40 perckor Newyorkba startolt.

THEK ENDRE

nagyhirű butor és zongoragyára néhány héttel ezelőtt kényszerbetegségi kérelmet adott be a budapesti törvényszékhez. A törvényszék ma megállapította, hogy a gyár minden vagyona elveszett és így nem rendelte el a kényszerbetegségi eljárás lefolytatását, hanem megnyitotta a gyárral szemben a csődöt.

A SOLYMÁRI BANYAKATASZTRÓFA

kilenc megmenekült áldozatát ma elbocsátották a budapesti Szent János kórházba. Valamennyien teljesen felépültek és még a mai nap folyamán hazautaznak családjaikhoz.

„Sigi”
Prezervatív
megbízható
Kapható:
gyógyszor-
tárakban és
drogériákban

HIREK

En mit vinnék a bárkába?

(Nyolcadik közlemény)

Fokmérés. Fokméréshez — miután bárkánkba az igazságból megfelelő mennyiséget rakítottunk be — a következő egységeket használunk:

A konferenciák sikerének megállapítására a fabatkát.

PÉLDA:

— Mondd meg nekem, Krach Pisti, hogy a londoni világgazdasági konferencia sikeréért mit adnál?

— A londoni világgazdasági konferencia sikeréért nem adnék egy fabatkát sem.

— És miért nem adnál, Pistike?

— Azért, mert apukát a konferencia összeülése napján megintették, a konferencia első sikerének napján megrótták és a konferencia döntő sikerének napján úgy kirúgták az intézetből, hogy még a lába sem érte a munkanélküli segélyt.

— Jól van, Pistike, leülhetsz.

*

A panamák nagyságának egysége ez lenne: „Egy nap tengeri fürdőn.” A luxusautók mellékütemezéseknél tekintendők.

PÉLDA:

Kérdés: Mi hiány van a kasszában, ha a francia Riviérára megérkezik egy ur tizenhat bőrönddel, három hölgygel, két autóval, egy titkárral és a legelőkelőbb szállodában kifogad egy lakosztályt?

Felelet: A kasszában nincs semmi hiány, mert az illetőnek van egy kormányfőtanácsos nagybácsija.

*

Az irodalmi siker viszont arányban állana az átkopált napok számával. Elhalál halhatatlanságot jelentene.

PÉLDA:

Egyik jó asszony: Hallá-e lelkem, az éjjel meghalt szegény Lángészfy ur?

Másik jó asszony: Hallám lelkem, szegényt sose tudom elfelejteni, harminckét hónapi házbéremmel tartozik!

(Persze, ez csak olyan közepes halhatatlanság.)

A beszámíthatatlanság zsinórmértéke a bankba tett összeg lenne, osztva a bankjuttalék és a bank-autók lóerőinek közeparányosával.

PÉLDA:

(Idő: még akkor.)

Első betétes: Hol tartod a pénzed?
Második betétes: Az Angro—Impex—Promt—Mitropa—Egyesült—Bankok—Vasbeton—Takarékpénztárának Megdöntöhetetlen Fiókvégtárában.

Első betétes: És mondd, biztos hely?

Második betétes: Na halld? Most vettem a bank öt Paccardot, különben is ott van a mérleg: 92 százalékosztalékot adott a részvényeseknek, 104,32 százalékosztalékot adott az alaptőkéhez, 76,0079 százalékosztalékot adott, 99,33/74 százalékkal növelte a biztonsági alapot, 47x56,01 százalékkal hozzájárult a biztonsági alap tartalék-megingathatatlanságának szavatolt fundamentumához, log 749+(3a—...

Első betétes: Ne is folytasd kérlek, én is odaviszem a pénzemet.

(És odaviszi, ami végeredményben mind egy.)

*

A hirnév osztva a rugott gölok számával adná azt a hányadost, mellyel beszorozva kapnánk az abszolút értéket.

PÉLDA:

A: Mi a véleménye önnek Thomas Mannról?

B: Mellik csapatban jádzik az illető?

A: Az illető nem tagja semmi egyesületnek.

B: Há akkor millen meccsen millen posztott töltött be?

A: ???

B: Há azt csak tudja, hogy mellik ligacsapatnak millen gölt lött?

A: De én nem futballistáról beszélek!

B: Akkor hagyjon az ur afféle marhasággal, mert ollan büntetőt rugok uraságodba, hogy kapufáról pattan vissza!!!

A nő szépség fokmérőjének egysége az a hatás lenne, melyet a kozmetikus számlájának tizcentis nagyságokra felosztott részleteinek összege gyakorol a megdöbönt férjre.

TESZEM AZT:

Julius 3.	Örök hullám	250.—
Paraffin befecskendezés	1750.—	
14 centi szemöldök (írtás és telepítés) á 115	1610.—	
A nyakbőr felvarrása a tarkó hajzata alá	2570.—	
Julius 4.	Örök hullám	250.—
Paraffin kiszivattyúzás	1720.—	
A szemöldök három centivel való kurtítása á 120	360.—	
A páciens panaszára, hogy nem tud nyelni, betoldás a nyakbőrbe	2047.—	
Julius 5.	Örök hullám	250.—

A butaság mélységének megmérhető-ségére az illető mérendő által egy perc

alatt feladott kérdések mennyiségének és milyenségének közös nevezője szolgál.

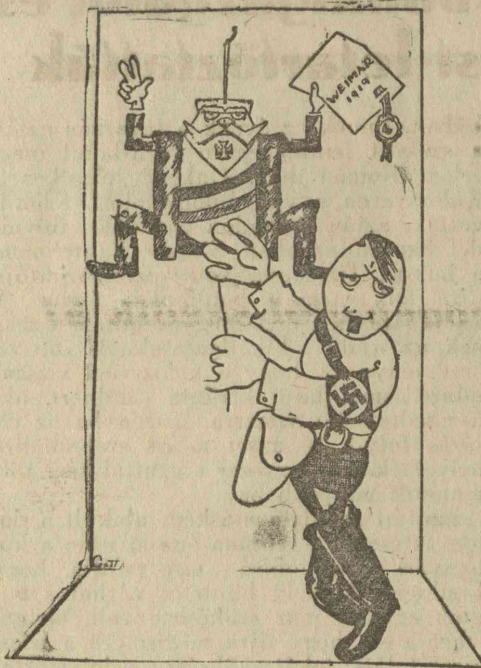
PÉLDAUL:

(12 óra 1 perc.) — Tessék mondani, a Lilike is említette a tenisz, de nem tudta befejezni, mert a pénztárnok a MOEPOE-től mondta, hogy jöjjön, mutat neki valami érdekeset és ment a buta, tessék mondani, a mama sógornője is, pedig az már egy pesti nő, említette, de éppen akkor fordult be a sarkon Bálvány a FIMOSZ-tól és a mama sógornője csak kipirult és elrohant, tessék mondani, az a cuki Csipetke is említette, de éppen akkor lépett a szobába a ronda, Blanka, tessék mondani, Sámson is mondta a SÓ-tól, de nekem nem zsánerem, mert slusszban nem elég keskeny, tessék mondani de komolyan és ó bizonyítson tessék mondani Hitler tényleg zs... (12 óra 2 perc) (Folyt. köv.)

ABLAK

A jelek arra vallanak, hogy egy éven belül újabb aranyfolyam árasztja el a világot. Ma minden árucikk értékét vesztette, csak az arany szilárd, nem csoda, ha az aranyláz újjászületett és a világ minden táján az emberek aranyerek után kutatnak. Az aranytermelés az utolsó években kerekben egyharmaddal növekedett, a nagy aranybányák részvényei fantasztikus mértékben emelkedtek. A dollár és a font megingása következtében az arany konjunktúrája még nagyobb lett, Londonban óriási alaptőkével részvényszereskedő alapítványok, újonnan felfedezett ausztráliai aranybánya kitermelésére. Az aranymezőkkel repülőgépen tartják fenn az összeköttetést. Uj-Guinea tilokzatos öserdeiben, az emberevők között, az európaiak aranyat keresnek, az Uralban újjászületett az aranybányászat. De legnagyobb reményeket a nemrég felfedezett labradori aranyerekhez fűznek, amelyek alitóltag minden képzeletet meghaladóan gazdagok. Labradorba máris megérkeztek az első aranyásorajok és az aranyelet következtében Kanada egész gazdasági élete fellendült. Sokat ígér a keletafrikai aranyér is, amelyet Kakamegában találtak. Újabbban az arany-mosás is jövedelmező vállalkozásnak bizonyul. Egy szóval kitört az aranyláz. És eszünkbe jut Chaplin, aki ugyanilyen című filmjében a kifőzött bakancsot fogyasztja. De mennyien vannak már, akiknek kifőzésre való bakancsuk sincs.

HITLER ÉS AZ Ő JATEKSZERE

— NEM ENGEDIK MEGSZÜLETNI A CSIKI VÁLASZTOTT MEZŐGAZDASÁGI KAMARÁT. Tudósítónk jelenti: Annak idején megírjuk, hogy a csikmegyei Mezőgazdasági Kamarát a minisztérium minden indok nélkül feloszlatta s helyébe hat magyar és 24 román taggal interimári nevezett ki. A feloszlátási végzés ez év január 11-re tüzte ki az új választásokat, ezek azonban azóta sem történhettek meg, mert kéthavonként újra és újra elhalasztották őket. A legutóbbi hatánap július 11-ike lett volna, az elhalasztó végzés azonban ezuttal sem maradt el. Most aztán szeptember 8-án választanak Csikban mezőgazdasági kamarai tagokat, ha ugyan választanak. Az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy a kormányának még a csiki mezőgazdálkodás irányítására is vannak „bizalmi emberei”, akiket ki kell neveznie, miután megválasztásuk egészen kétséges volna.

— ERDÉLYI SZERZŐK A SZILÁGYOSOMLYÓI SZÍNHÁZBAN. Szilágyosomlyóról jelenti: Helyi szerzők premierje volt csütörtök este Szilágyosomlyón, ahol Vigh Ernő és társulata „Az ezredesné adjutánsa” c. operettet adta elő. Az operett zenéjét Láng Ferenc szerezte, aki a budapesti Liszt Ferenc zeneakadémián a zeneszerzői és karmesteri vizsgát ki-tüntetéssel tette le, s a pesti rádió magyar dalversenyén is díszoklevelet nyert. Az operett szövegét Jakab László írta, akinek „Ösz-szetört életék” című kötete nemrég hagyta el a sajtót. A kellemes zenéjű, fordulatos szövegű operettet táblás ház nézte végig. Az előadón Sziszik Ferenc szilágyosomlyói fiatal-ember is fellépett, aki kitűnő hangjával nagy sikert aratott.

— AZ IFJUSÁGI KERESZTYÉN EGYESÜLET SZÉKELYFÖLDI TÁBOROZÁSA. Julius 28. és augusztus 1. között tartja meg az I. K. E. székelysors nyári táborozó konferenciáját a székelyföldi Nagyaján, melyre a rendezőség minden főiskolás diákot szívesen lát. Nagyaján,

Brassó és Segesvár felől vonattal, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy felől autóbusszal közelíthető meg. Napi el-tás díja 25 lej, ezenfelül minden résztve-vő fizet 30 lej részvételi díjat. A leányok házaknál lesznek elszállásolva. Jelente-zések a következő címre küldendők: Ko-lumbán Géza ref. lelkész, Aita-Mare, jud. Treiscauna.

— ÖNGYILKOSSÁGOK CSIKMEGYÉBEN. Tudósítónk jelenti: Váta József csiksobotfal-vi gazdálkodó ittas állapotban behatolt Mi-hálsz József ottani gazdálkodóhoz, akit egy karóval feleségestől az utcára kergetett. A verekedésnek az oka, mint a csendőrségi viz-sgálat megállapította, az volt, hogy Mihálsz és felesége egy ízben megverték Váta öreg édesanyját. A csikszeredai ügyészség a csend-őrség jelentése alapján magánlakásértés címén indított eljárást Váta ellen, aki ezt annyira szívére vette, hogy csűrénegy egyik gerendájá-ra felkötötte magát. Mire rátaláltak, halott volt. — Ábrahám Márton 82 éves csikszent-mártoni napszámos felakasztotta magát és meghalt. Tettét elviselhetetlen nyomora miatt követte el.

* TARBUT DIÁKOK TALÁLKOZÓJA. Felhívjuk a cluji Tarbut zsidó főgimnázium 1921, 22 és 23 tanévben végzett osztálytár-sainkat, hogy tizenegy, illetve tízéves találko-zónkon, amelyet folyó évi augusztus hó 5-ikén tartunk meg Clujon, megjelenni szíveskedje-nek. Kérjük azonnali értesítésüket az alábbi címekre: dr. Weinstein Gyula Cluj, Piața Mi-hai Viteazul 25, dr. Abel Elemér, Cluj, Str. Gen. Berthelot 25.

— A HUNYADMEGYEI SFATULOK SZÖ-VETSEGE VASARNAP PISKIN NAGYGYÜ-LEST TART. Déváról jelenti: Nemrég, — május 14-én, — tartott a Szövetség Déván kongresszust, melyen a közismert kereskedői sérelmeket, így: a konverzió által veszélyez-tetett kereskedői követeléseket, adóserelmeket, az országos válságbizottság tételeinek ki-hatásait tárgyalták meg. Mivel a megyei szö-vetség nem tud belenyugodni abba, hogy tag-jai napról-napra koldusabbak és vérszegé-nyebbek lesznek, a választmány határozatá-ból vasárnap Piskin újból nagygyűlést tartan-ak. Információink szerint, e gyűlésen már nemcsak zokszavak fognak elhangzani, hanem egy országos demonstratív megmozdulás meg-szervezését is tárgyalni fogják.

* KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Ezuton mondunk hálás köszönetet mindazon egyesü-leteknek, kartársaknak és ismerősöknek, akik felejtethetetlen fiunk, Lupan Miklós temetésén résztvettek, vagy részvételüknek bármi más módon kifejezést adtak. A gyászoló család.

— ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ A BRASSÓ RÓM. KATH. FŐGIMNÁZIUMBAN. A bras-sói róm. kath. főgimnázium 1923-ban érettsé-gizett növendékei ez év július 29-én gyűlnek össze tízéves érettségi találkozójukra. A ren-dezőbizottság terve szerint a volt növendékek július 29-én, szombaton délután 4 órakor gyű-lekeznek a gimnázium udvarán, ahonnan köz-csönös üdvözlés és rövid megbeszélés után testületileg a temetőbe vonulnak, elhalt isko-latársaik sírjainak megkoszoruzására. Este a Korona különtermében diszvacsora lesz, a ré-gi tanárok és a volt iskolatársak családtag-jainak részvételével. Vasárnap délelőtt a gim-názium épületében a volt iskolatársak és ta-náraik ünnepi ülésre jönnek össze, míg vasár-nap délután közös kirándulás lesz. A rend-zőbizottság kéri mindazokat, akik részvételi-ket még nem jelentették be, hogy július 29-én, szombaton d. u. 4 órakor a gimnázium udvarán jelenjenek meg.

— JELLEMZŐ ADÓVÉGREHAJTÁSI ESET. Csikszeredából jelenti tudósítónk: György Gábor dr. csikszeredai pénzügyigaz-gatónál panaszt tett Berkovits Sámuel bádo-gos. A panasz szerint megjelent nála az adó-végrehajtó és 500 lejes hátraléka fejében el-szállította a butorait. Ő megígérte, hogy az 500 lej még délután kifizeti, a végrehajtónak azonban ez nem volt elég, a butorokat azona-nal elszállította. Délután aztán megjelent a pénzzel, mire a butorait vissza is kapta, de milyen állapotban! Eltekintve az azonnal megállapítható friss sérülésektől, mindkét éj-jeliszekrényéről eltűnt a metszett üveg. Ő fe-lelősségre vonta a metszett üvegekért az adó-végrehajtót, aki azzal védekezett, hogy az üvegek nyilván a kocsnál maradtak. Berko-vits ezzel a magyarázattal természetesen nem elégedett meg, mire az adóvégrehajtó kife-jtette, hogy a kocsi, aki a butorokat elszállí-totta, csikcsicsói ember, menjen át Csikcsi-csoba s keresse ott az eltűnt üvegeket. A pénzügyigazgató a panasz vétele után magá-hoz kérte az adóvégrehajtót s kiadta neki a rendeletet, hogy az eltűnt üvegeket 8 órán belül kerítse elő, különben a fizetéséről kár-talanítja a panaszost. A végrehajtóknak meg kell tanulniuk, hogy az adóban lefoglalt bu-torokat ne tekintsek a sajátjuknak.

— A SZÉPSÉGES JEANETTE MAC-DONALD PEREL, MERT „SULYOSAN MEGSÉRTETTEK LÁNYAGÁT.” New-yorkból jelenti: Jeanette MacDonaldot súlyosan megsértette egy újságíró. Az iz-lésnek nem nevezhető újságíró ugyanis ezeket írta MacDonald kisasszonyról: El-büvölő, érzéki, csodálatos és gyönyörű teremtes Jeanette MacDonald. Bájos és közevetlen. Minden vakmerőségemet elti-rte. Levágtam 1 fürtöt a hajából és 25 da-rab szempillát számoltam meg gyönyörű szemem. Ráleheltem finom nyakára és új-jaim végigszaladtak hosszú, fehér, mezt-lelen karján. Mértéket vettem csipőjéről és bokájáról és megcsiklandoztam tenyerét. Mindezt Jeanette MacDonald negyed-millió frank erkölcsi kártérítést követel az újságírótól, mert ugymond, az „sulyo-san megsértette lányágát”. Mindenesetre irigyléremelő az az újságíró, akin ekko-ra összeget be lehet hajtani, azért a kétes örömről, hogy megszámlálhatta egy film-sztár szempilláit.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: A maroshévi csendőrség letartóztat-ta Szabó Máriát, aki Jónás Mihály gazda ud-varáról három szekér szénát lopott. A furlan-gos asszony saját lovaival bonyolította le a lopást, amelyeket a gazda udvarán veszteglő szekerek elé fogott s egymásután elfuvaro-zott. — Székely Zsuzsa 25 éves szabédi hajá-dont nemrég bocsátották el a dicsőszenmár-toni elmegőgyintézetből, ahonnan, mint gyó-gyult távozott. A szerencsétlen nőnek ismét kiujultak kényszerképzetei és a kutba vetett magát és megfulladt. — Pasca Andrei 53 éves jeddai gazda felakasztotta magát és meghalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt köve-tte el. — A Borszék és Maroshévíz közötti aton kiujultak az utszéli támadások. Primer dr. csernovici ügyvédet, aki Borszéken nyaralt, s gyalogkirándulást tett, az országuton egy álarcot viselő egyén megtámadta, kifosztot-ta, majd teljesen levetkőztette. Az ügyvéd feljelentést tett támadója ellen. — Döblinger Dávid marosvásárhelyi fakereskedő az egyik közeli erdőbe ment, ahol üzleti megbeszélési-voltak. A munkások éppen fát döntöttek. A kereskedőt, aki a közelben állott, az egyik alázuhánzó szálfa maga alá temette. Döblinger olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy há-rom órai agónia után meghalt.

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT SÓ Az ásványvízből kivont természetes só alkalis viz készítésére.

VICHY-ETAT PASZTILLÁK 2-3 pasztila étkezés után megkönnyíti az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTÁK Az emésztés elősegítésére szolgáló szikviz otthoni elkészítésére.

Óvakodjunk az utánszaktól és hamisítványoktól!

Vezérképviselő: PHILIPPE FINKELSTEIN, București, Strada Cămpului nr. 20.

VICHY-ETAT

VILÁGPOLITIKA

Daladier-diktatura
a láthatáron

(.) Összig most már valahogyan rendben vagyunk. Annyi paktumot és egyezményt kötöttünk, hogy egynehány hónapig egészen bizonyosan csend lesz. A közbiztonság sem kell a rozsdás kardokat törölni. A háború méregfogát — az egyiket, de nem az utolsót! — kihúzták.

Az ősszel azonban nagy változások lesznek. Már itt az ideje, hogy az új neket megtanuljunk. Ilyen nevek lesznek: Montagnon, Marquet, Marcel Deat, Renaudel. Valamennyien francia szocialisták ezek az urak, de olyan szocialisták, akik nem akarnak továbbra is szociáldemokraták lenni. A francia szocialisták kongresszusa tegnap leszavazta őket, de az a bukás még mit sem jelent. Annnyit jelent mindössze, hogy a szocdem párt nincs egyvéleményen a francia kamara zsal a 80 szocialista képviselőjével, akik támogatni akarják a kormányt. A párt a parlamenti frakciójának azzal a további 50 képviselőjével fúj egy dudát, akik nem akarják támogatni a kormányt.

A francia szocialista pártban ez leszavazás után elkerülhetetlen a szakadás. A párt többsége leszavazta a párt parlamenti csoportjának többségét és megvegyette a Leon Blum vezetése alatt álló ma parlamenti kisebbségnek vállát, kik változatlanul a marxista doktrínák és az osztályharc mellett állanak. A francia szocialista pártban ugyanis egyre hangsúlyosabb kiütözközt az a felfogás, hogy a szociáldemokrácia ortodox formájának nincs többé létjogosultsága. A párt szavályait és elveit meg kell változtatni. Ezek a fentnevezett „jobboldali szocialisták” azt hangoztatják, hogy a szocdem ma már nem fordulhat a kormány és a polgári pártok ellen csak azért, mert azok „polgáriak”, sőt az újítók között olyan frakció is akad, amely még a fegyverkezés szükségességét is hangoztatja, — nemzeti szempontból és nemzeti alappon.

Summa summarum: új szocialista párt van Franciaországban elkövetkezében, amely ugyan még nem nemzeti szocialista, de nem osztályharc alapján álló polgár-ellenes már.

A pártban zajló belső vita voltaképpen csak párt-vitának és párt-viszálynak látszik, de valóban az európai politika jövődjének kopcsa. Ha a francia szocialista-párt kettészakad, meg kell a mai összetételű kormánynak bukni és ha a Daladier-Boncour-Bonnei-trió eltűnik a színről, logikus következményeként meg kell az európai mai politikának is bukni.

Daladier és vele a radikális balszárny csak addig tud a kormány kerekébe kapaszkodni, amíg a szocialisták egész tömege támogatja. Mihelyt azonban az ötven doktrínák és osztályharc alapján álló kiválik a pártból, ellenzékbe csap át és összecsövekkel a jobboddallal és a szélsőjobboddali kommunistákkal, vége van a mai demokratikus és radikális politikai irányvezetésnek és vége van Daladier kormányának és nemzetközi politikájának.

Daladiernak ebben az esetben vagy választania kell, vagy új fegyvertársakat kell néznie.

Választani? Ez a parlamentáris forma ma nem dióat többé. Hitler győzelme óta senki sem akar többé Európában választást. Dollfus is parlament nélküli alkotmányreformot eszközöl most és Gömbös is a felhatalmazási törvényhez menekült, mikor meg kellett volna kérdeznie országát, hogy királyt akar-e, vagy kormányzó?

Daladier sem tehet tehát egyebet, mint hogy új fegyvertársakat szerez, akik majoritást adnak. Ha a baloldal egyrésze odahagyja a kormányt, nincs majoritása többet és ezesetben a jobboddalhoz kell menekülnie, mert nincs kihez máshoz me

Vájjon hogyan mázolja át abban a pillanatban az európai politikát, amelyben Franciaország trónusán nem a szocdemekkel felhígított radikálisok, hanem a jobboddaliakkal megtüzelt, ugyancsak radikálisok ülnek? És vajjon milyen lehet az a jobboldal, amellyel leszavaztatásának veszélye esetén Daladiernak szövetkeznie kell, ha már a szocialista jobboldal pártján is olyan szocialistákat halunk, mint „korporatívizmus”, „védekező fegyverkezés” és „konstruktív szocializmus”, amelyeknek nincs köze a doktrínák ortodoxiájához, és a formák bizantinizmusához?

Európát — ez kétségtelen! — a demokrácia porázán meg valahogyan ma odaköti Franciaország radikális balszár-

TORNIA GYULA,
a bánsági magyarság ismert vezető egyénisége
Magyarországra költözött

Temesvár, július 23.

Tornia Gyula, a bánsági magyarság egyik közismert vezető egyénisége, a Magyar Párt híres elnöke, az utóbbi időben teljesen leszegényedett s azért úgy határozott, hogy Magyarországra költözik s mint ügyvéd igyekszik megkeresni a kenyerét. Tervei szerint az ősz folyamán hagyta volna el az országot, közben azonban történt valami, ami sürgette az elutazását.

Új utlevélnek a kiállítását azon a címen, hogy azt a csákovai csendőrség nem véle-

ményezte, a csendőrpáncsnokság megakadályozta.

Ez az akadékoskodás figyelmeztetés volt arra is, hogy újabb utlevelet már nem igen állítanak ki neki. Így aztán Tornia arra kényszerült, hogy régi utlevelével a lejárási előtti utolsó napon hirtelen elutazzék.

Tornia Gyula a bánsági telepesszomszaga be-nyújtója és genfi megbízottja volt. Az ő nevéhez fűződik a bukaresti diákakció lelkes megindítása is.

Ma ül össze Brassóban az erdélyi
kiskereskedők parlamentje

Kimondják az összes erdélyi kereskedőtestületek fuzióját

Brassó, július 23.

A nagyváradi kereskedőtársulat kezdeményezésére ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a kereskedelmi és iparkamara nagytermében összeül a romániai kiskereskedők parlamentje. Ezen az országos ülésen az összes kereskedelmi szervezetek elnökségi tagjai vesznek részt, hogy meg tárgyalják a különböző irányban dolgozó szakmozgalmak egyesítését.

Értesítéseink szerint a mai tárgyaláson, amennyiben nehézségek nem merülnek fel,

kimondják az összes erdélyi kereskedői

alakulatok fuzióját és megteremtik az erdélyi és bánsági kiskereskedők hatalmas szervezetét.

A különböző városok delegátusainak egyrésze már szombaton Brassóba érkezett. A kongresszus, amely a fuzió ki-vül szakmai sérelmek megtárgyalásával is foglalkozni fog, nagyszabásu eseménynek ígérkezik. A kongresszust a résztvevők ünnepélyes bankettel fogják befejezni.

A brassói kongresszus rendezését a Kiskereskedők Országos Szövetségének brassói központja vállalta.

Az új buzáért prompt szállításra
450—460 lej fizetnekAz ország minden buzakészlete elfogyott és
ezért drágán és a cséplőgép alól szedik ki
az új buzát

Temesvár, július 23.

A B. L. temesvári munkatársa ma felkereste Prohászka Edét, a Prohászka malomkonzern vezérigazgatóját. Azt a kérdést vetette fel, hogy miképpen alakul az idén a buza ára és a kialakult buzaárban milyen további változásokat remélhetünk.

A Prohászka malomkonzern vezérigazgatója az alábbi nyilatkozatot adta:

— Az aratási munkák a Bánságban már megkezdődtek. Egyes helyeken már csépelnek is. Néhány napon belül azt hiszem, effektív idei buzaszállítványokról is beszélni lehet. A bánsági buzaártermés eredményét nagyjában kialakultnak tekinthetjük.

A legtöbb vidékről befutott jelentések szerint az idén a Bánságban katasztrális hódanként 7—8 mázsás lesz a termés és annak fajsúlya 76—80 kilogramm között mozog.

A múlt hét végén és ennek a hétnek az elején erős hőség volt és egyes vidékeken a szemek összeszorultak. Ez a hőség kedvezőtlenül befolyásolta a buza minőségét, de ezen a vidékeken is legalább 70—72 kilós buzát csépelnek.

Ami a buza kialakulandó árát illeti, idevonatkozólag Prohászka Ede vezérigazgató az alábbi szencziós kijelentést tette:

— Az 1930—1931-es rekordtermésből a prémium jóvoltából mintegy százezer vagon buzát exportáltunk. A tavaly, mint ismeretes, katasztrális volt a termés és így megállapítható, hogy az új buza aratásakor, ma, a Bánságban semmiféle tavalyi buzakészleteink nincsenek. Részben ez is a magyarázata annak, hogy az aratás előtti hetekben 800 lejig is felszökött a buza ára és nagyon természetes, hogy ezek mellett az árak mellett a malom, a kereskedő és a pék, csak azt a legszükségesebb mennyiséget vásárolta, amelyre aratásig szüksége volt. Ma nincs buzánk és ezért az egész piacon hihetetlen érdeklődés mutatkozik az új buza iránt. Évtizedek óta nem for-

dult elő, hogy egy pár napért olyan magas árkülönbözetet fizessenek, mint amennyit ma fizetnek azért a buzáért, amelyet egy pár nappal korábban a termelő már szállítani tud. Aki most prompt új buzát tud szállítani, a buzáért mázsánként 450—460 lej kap, míg a július végi szállításokra eladott buzának ára csak 420—430 lej. Aki azonban csak augusztus elsején tudja a megvett mennyiség szállítását garantálni, annak a vevő 400 lejnél többet már nem igen fizet.

— A cséplés befejezte után a buza ára jóval alacsonyabb lesz, amit azok az üzletek is bizonyítanak, amelyeket a kereskedők ilyen késői szállításra kötöttek. Cséplés utáni szállításra a buza ára 350 lej körül mozog, sőt szeptemberi kötéseknel ez az ár 330—340 lejben jelentkezik.

— Ami a buza áralakulását illeti — mondotta a vezérigazgató — prognózist nagyon nehéz adni. Normális fogyasztás esetén arra kell számítani, hogy az ugynevezett nagy „befedezések” augusztus hó folyamán lesznek és a kínálat így csak szeptember közepén, legfeljebb szeptember végén erősödik majd meg. Ebben az időpontban kell a nagy kínálat folytán a buza idej árának a mélypontot elérnie. Októbertől kezdve nem szabad arra spekulálni, hogy az idej buza ára tovább esik és így ettől az időponttól kezdve lassú, de biztosnak nevezhető árfelvételre lehet támaszkodni. Ezeket a feltevéseket természetesen az export kialakulása, pénzünk értékének változása, vagy esetleg világpiaci meglepetések nagyon befolyásolhatják.

Ezzel a meggyőződéssel szemben állanak azok a hírek, amelyek különböző kormányintézkedésekről számolnak be. Ezek a hírek azonban, mint a gyakorlat mutatja, a hazai buzapiacot nem befolyásolják, mert a malmoknak, kereskedőknek és exportőröknek az a felfogásuk, hogy a kormány a jelenleg Londonban tartózkodó Madgearu miniszter nélkül semmit sem tesz.

Némethy Gábor

nya, de ha egyszer ez az erő meginog, ebben a fasiszta, hitlerista és rendi ideológiák jelszavától bódított politikai irányvezetésben nem sok szabad polgári reménység marad.

Ha Franciaország komolyan úgy érzi, hogy a demokrácia bukásával nemcsak egy hatalmi irányelv cserélődik, hanem a huszadik század tragédiája is bekövetkezik, Daladiernak csak egy útja marad:

a diktatura. Magához kell ragadnia a hatalom teljét, fel kell rugnia a népképviselőt alkotmányos szentségét — a mai idők furcsa ironiája ez! — éppen a demokrácia fennállásának érdekében.

Egészen fejtegetésre állított világ már ez a mai, amelyben ahhoz, hogy valaki a népekre és nemzetre és általában az Emberre a demokráciát „rákényszerítse”, — a diktatúrát kell igénybe venni.

Sport
Davis CupAmerika vezet 2:0-ra
Anglia ellen a döntőben

1932—33. évi zónaközi döntőn Amerika 2:0 arányban vezet az angolok ellen.

Wines (Amerika)—Perry (Anglia) 6:1, 7:5 6:4.

Austin 6:1, 6:1, 6:4 vereséget szenvedett.

Dánia—Görögország 4:1.

1933—34. évi első fordulón Görögország vereséget szenvedett Dániától Kopenhágában tehát kiesett a további küzdelmekből.

Első nap: Magyarország—Belgium 1:1.

1933—34. évi selejtező elő napi eredmény Kroneban Brüssel mellett eldöntetlen.

Lefújták a csernovici
zsidó olimpiászt

London, július 23.

Augusztus 3—6-án akarta a Makaby világ szövetség megrendezni az idén tervbevert világtornát, melyben az összes államok zsidó sportolói vetek volna részt. Az összes előkézületek megtörténtek már az olimpiász sikeresnek biztosítására. Csernovic városa a legmesszebbmenő támogatást biztosította, a résztvevő államok már a selejtezőket is befejezték és most lefújták a már engedélyezett olimpiász megrendezését.

A Londonban tartózkodó Madgearu kihallgatáson fogadta lord Merchet, a Makaby világ szövetség elnökét és tudomására adta, hogy a jelen körülmények között nem biztosíthatja a Makaby világ szövetséget a versenyek címe, botránynélküli lefolyásáról. Lord Merchet tudomásul vette a román pénzügyminiszter érveit és azt válaszolta, hogy lemondja a világtorna megrendezését.

A romániai Makaby-központ csütörtök éjszaka táviratot kapott Londonból, amelyben tudatják, hogy az olimpiászt nem rendezik meg.

Jól nézünk ki.

Iskolák
Egyesületek

— A NAGYENYEDI BETHLEN-KOL-LÉGIUM előjárósága pályázatot hirdet a tanítóképző-intézetnél nyugdíjazás folytán megüresedett gyakorló elemi iskolai mintatanítói állásra. Az állás egyelőre ideiglenesen helyettes tanerővel tölthető be, azonban megvan a lehetőség rá, hogy a rendes tanerővel való végleges betöltés már a f. évi egyházközségi közgyűlésen meg fog történni. Pályázhatnak legalább tanítói oklevéllel bíró ref. vallású férfi tanerők. Köteleesség: A tanítóképzéssel kapcsolatos összes tárgyakból mintalecke tartása próba és rendes lecke előkészítése és bírálat, a heti pedagógiai konferenciákon részvétel és a gyakorló elemi iskola gyanánt szolgáló ref. elemi iskola osztályaiban az elemi iskolai tantestület által kiosztott tárgyak tanítása úgy, hogy a gyakorlati tanítási és a rendes tanítási heti órák száma együtt az elemi iskolai tanítókra kötelező heti 30 óraszámot adja ki. Fizetés: Az egyház kerületileg megállapított és városokra érvényes mindenkori rendes tanítói fizetés, az esedékes kor- és családi pótlékokkal együtt, különálló 4 szobás tanítói lakás és havi 500 lej pótdíj. Pályázni öhajjtók a nagyenyedi Bethlen Kollégium előjáróságához címzett és kellő módon felszerelt folyamodványukat folyó évi augusztus hó 5-ig küldjék be a nagyenyedi ref. tanítóképző-intézet igazgatóságához. A folyamodványhoz csatolandók: 1. Születési és keresztelési bizonyítvány. 2. A házassági és katonai állapotot igazoló okmányok. 3. Állampolgársági bizonyítvány. 4. Erkölcsei bizonyítvány. 5. Tanítói oklevél-másolat. 6. Esetleges egyéb végzettséget igazoló okmányok. 7. A román nyelvi vizsga sikeres letételéről szóló bizonyítvány. 8. Összes szolgálati bizonyítványok. Az előjáróság fenntartja magának azt a jogot, hogy a folyamodók közül tetszése szerint hármat kijelöljön és ezeket később meghatározandó időben mintalecke tartására a tanítóképző-intézethez behívja, akiknek az utiköltségét meg fogja téríteni. A saját költségén bérkinek joga lesz mintalecke tartására megjelenni. A megválasztott köteles az állást folyó évi szeptember hó 1-én elfoglalni. Aiud—Nagyenyed, 1933 július 15. A Bethlen Kollégium előjárósága.

Nem jönnek a regáliak!

holott mi készültünk a nyári szezonra. — Központunk rengeteg nyári cikkel látott el. Tulságosan sok fürdőruhánk van raktáron. — Ezeket mind el kell adjuk.

Jól járnak a brassóiak!

tehát, mert kitűnő szabásu, elsőrendű anyagból készült, legmodernebb divatszínekben készült, 1-a gyapju, cérna- és pamut fürdőruháinkat

a legolcsóbb árban

eladásba hozzuk. — Ha az időjárás kedvezőtlen is, elteszi jövőre, mert ezért az árért soha sem kapja meg. — Érdemes tehát már most gondoskodnia, de minél előbb, mert a mai leltár szerint

csak 781 drb. van raktáron

LEGUJABB IRÁNYÁRAK:	Lejtől.
Gyermek fürdőruhák	21
Férfi és női pamut fürdőruhák	49
Férfi és női cérna fürdőruhák	80
1-a gyapju női fürdőruhák	149
1-a gyapju női fürdőruhák	169

LEBE

HARISNYAHÁZ, Brassó, Kapu-u. 42

Az M. S. E. nagy uszóversenye

Marosvásárhely, július 23.

Az M. S. E. folyó évi július hó 29-én, szombaton és 30-án, vasárnap, mindkét napon d. e. 10 órai kezdettel Mihály vajda trónörökös öfensége legfelsőbb védnöksége mellett a városi strandfürdőben fennállásának 35-ik évfordulója alkalmából

jubiláris országos uszóversenyt rendez, a következő programmal:

Szombat délelőtt 10 órakor: előfutamok mindazokból a számokból, amelyek szombat délután kerülnek lebonyolításra, valamint vízipólo előmérkőzések. Délután 3 órakor: 1. 200 m. gyors, 2. 200 m. mell, 3. 100 m. ifj. hát, 4. 3x100 női vegyes staféta, 5. 50 m. leány, gyors, 6. 50 m. női ifj. gyors, 7. 50 m. fiú gyermek mell, 8. 4x100 m. sen. staféta, 9. 200 m. női mell, 10. 100 m. női ifj. hát, 11. 400 m. ifj. gyors, 12. 1500 m. sen. gyors, 13. 3x100 ifj. gyors, 14. műugrás, 15. pólo.

Vasárnap délelőtt 10 órakor előfutamok mindazokból a számokból, amelyek vasárnap délután kerülnek eldöntésre. Délután 3 órakor: 1. 100 m. sen. gyors, 2. 100 m. sen. hát, 3. 200 m. ifj. mell, 4. 100 m. női gyors, 5. 50 m. leány gyermek mell, 6. 4x50 m. ifj. gyors staféta, 7. 3x50 m. női ifj. staféta, 8. 3x100 m. sen. vegyes staféta, 9. 50 m. gyermek gyors, 10. 100 m. női ifj. mell, 11. 4x50 m. gyors staféta, 12. 400 m. sen. gyors, 13. 100 m. női hát, 14. 100 m. ifj. gyors, 15. műugrás, 16. pólo.

A verseny az F. R. N. szabályai szerint rendeztetik és azon csak F. R. N. tagegyesületek vehetnek részt.

A verseny keretében kerül lebonyolításra első ízben a „Monopol” kesztyűgyár ezüst kupá vándordíja. Benevezések legkésőbb 1973. július 24-én déli 12 óráig Vadady F. Károly ur címére, Tg-Mureș, Primaria, küldendők be. Ezen időn túl még kivételes esetben sem fogadtatnak el benevezések. Nevezési díj: sze-

nior számokban 30, ifj. és gyermek számokban 20, szenior staféta 90, ifj. staféta 50, vízipólo 150 lej.

Óvásdíj: Egyéni számokban 100 lej, staféta és pólo 200 lej.

Díjazás: Egyéni számokban az első három helyezett. Stafétában és vízipóloban, 3 induló esetén az első kettő, öt induló esetén az első három helyezett.

A budapesti Elektromos kitűnő futballcsapata vasárnap, 23-án, Kézdivásárhelyen játszik, az ottani K. S. E. fejlődő és jóképességi csapatával. Gyönyörű mérkőzésre van kilátás. Kezdeté fél 6 órakor a Sinkovits sporttelepen.

RÖVID SPORTHIREK

Zsuffka magyar atléta lemondta az osztrákok elleni szereplését. Hasizom rándulása miatt nem vehet részt a versenyen.

Bodola erősen cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint valamelyik olasz csapattal tárgyalásban állt volna.

A Ferdinánd kupa mérkőzésen a Ripensia 16:0 (8:0) arányban legyőzte a Fortuna csapatát.

Barátky felbontotta szerződését a Hungáriával és állítólag a nagyváradi Crisanában kötött szerződést.

Tóth Ilonka magyar rekordot állított fel és győzött a jugoszláv bajnoknő ellen 400 méteren. Ideje 6:13. (Régi rekord 6:14.4.)

A bukaresti központ táviratilag értesítette a Brasoviát, hogy a Dragos Vodă városa selejtező mérkőzést július 30-án, vasárnap Brassóban mégis megtartják.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állás-keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

ARANYAT, ékszer legnagyságosabb áron Ehrlich VESZ. Brassó, Kapu-utca 57. 12197

Szép kis családi ház eladó a Hosszu-utcában. Cim 12171. szám alatt a brassói kiadói hivatalban.

Eladó egy Háromszék megyében levő, alig használt MAV 4-es gőzgarnitúra. Érdeklődni: Industria-Economia Kereskedelmi és Ipari Rt. Timișoara, Brătianu 3. 12154

Vennék Brassóban jobb helyen adómentes, új házat, „Brassói Általános”, vagy „Áruforgalmi” betétkönyvvel. Ajánlatokat „Adómentes” jelíggel a brassói kiadóba. 12190

Veszek használt ELEKTROMOTOROKAT. Szécsi Pál mérnök elektrotechnikai műhelye, Timișoara, Bul. Carol 48. Telefon 19-60. 12217

Eladó 4 darab 1931. típusú luxus Ford kocsi 4.75x19 ballon, komplett kerék. Ára darabonként 1500 lej. Érdeklődni lehet J. L. et A. Hesshaimer irodájában. 12213

64.000 LEJES Marmorosch Blank betétkönyv eladó. Cim: Feig Géza, Sighet. 12208

3 darab fajtiszta 3 hetes tascoköltyök olcsón eladó. Wojakowski, Brassó, Str. Iuliu Maniu No. 28. 12209

Modern, jókarban lévő szalagarnitúra elköltözés miatt eladó. Brassó, Szentpéteri-ut 39. sz. 12210

Állást keres

Elsőrangú bukaresti nőiszabónő, mint házivarrónő ajánlkozik. 100 lej napidíjért. Ecarné, Brassó, Hosszu-utca 215. 12189

Állást nyer

Keresek egy faesztergályost azonnali belépésre. Váradi Péter, Sepsiszentgyörgy. Ugyanott egy kőház eladó. 12203

Egyedülálló mindenestől keresek, ki főzéshez, varráshoz ért. „Tiszta” jelíggel a brassói kiadóba. 12218

Elsőrangú háztartási és üzemi cikkek helybeli eladására, jutalék mellett, ügynökök felvételnek. Cim 12220. sz. alatti a brassói kiadóban.

Fényképész laboránst keres azonnali belépésre Foto Julietta, Brassó, Kolostor-utca 7. 12211

Modellasztalost, kiváló, keszünk. Frații Friedrich, Timișoara. 12202

Lakás

Napos, tiszta 2 szoba, konyha kiadó. Brassó, Hosszu-utca 49. 12165

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Érdeklődni: Brassó, Deák-utca 13. szám alatt. 12219

KISEBB ÜZLETHELYISÉG HIRSCER-UTCÁBAN olcsón kiadó. Cim 12212. szám alatt a brassói kiadóban.

Könyvek

A HAZICUKRASZAI KEZELÉSI KÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászok otthon negyedannyi költséggel. Ára félvászon kötésben 40 lej.

PETŐFI SANDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben, 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

VESZEK

használt RECORD-kötőgépet. A gép ára és száma közlendő. Easch Czilli, Medias, Klettengasse 45 szám.

Raktárátrendezés miatt nagy

ár-redukció rádiókészülékeknél

Csőveknél 40% és alkatrészeknél 15% engedmény. Érvényben augusztus 1-ig

„NOVY” Rádiólaboratórium, Brassó, Rózsátr 19

„MARGARET” Női divatszalon

Brassó, Virágos 10. Marmorosch-palota. Angol és francia munkák, izléses kivitelben, olcsó árakon készülnek.

Elegáns, Hygienikus Kiszolgálás

FILIPANITS Női- és Férfi fodrász szalonjában BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

KUNCZ ALADÁR:

FEKETE KOLOSTOR

c. regénye a könyvnap alkalmából új, olcsó kiadásban jelent meg. Egész vászonkötésben ára 90.— Lei, utánvétellel 115.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. sz.

SZABÓ MÁRTON

BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 74

Első brassói specialista berendezett autógépezem — Állandóan raktáron kész rugók, fű- és melléklapok bármilyen típusú autókhoz. — Javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak.

Az ideges gyermek

IRTA: DR. KORWIN WEXBERG FORDITOTTA: TAKÁCS MARIA

Az idegesség megelőzésének és gyógyításának vezérfonal, szülők és nevelők részére. A nevelés új módszerei. Postaköltség 20.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

ÁRA 75.— LEI

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ!

Baromfitenyésztés

második lényegesen átdolgozott kiadás Dr. Bernátsky Jenőtől 250 oldalas, számtalan ábrával ellátott könyv ára 120.— Lei. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

Erdélyi nagy gőzmalom keres

Târgul-Mureș, Brașov és

Sibiu, vagy Sighișoara

székhellyel egy-egy szakmában jól bevezetett kerületi képviselők. Csak komoly szakmabeliek küldjék ajánlataikat referenciák megjelölésével „Megbízható 1933” jelíggel a lap kiadóhivatalába.